

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

ĐỖ THỊ VÂN NGỌC

**THI HÀNH ÁN DÂN SỰ TỰ THỰC TIỄN
THỊ XÃ PHỒ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Luật hiến pháp và Luật hành chính
Mã số : 60.38.01.02**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS. HOÀNG VĂN TÚ

Hà Nội - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn thạc sĩ Luật học với đề tài “*Thi hành án dân sự từ thực tiễn thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên*” là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi.

Toàn bộ phần số liệu và kết quả được nêu trong Luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả Luận văn

Đỗ Thị Vân Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Quá trình nghiên cứu, thực hiện và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự hướng dẫn về kiến thức, sự quan tâm hỗ trợ, giúp đỡ tận tình của các thầy cô, các tổ chức, cá nhân, bạn bè, đồng nghiệp. Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến:

- Học viện Khoa học xã hội – Viện Hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam;

- Các Thầy, cô giáo Học viện Khoa học xã hội – Viện hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam đã nhiệt tình giảng dạy, truyền thụ cho tôi những kiến thức quý báu trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu;

- PGS.TS Hoàng Văn Tú, người hướng dẫn, giúp đỡ về kiến thức và kinh nghiệm trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận văn.

- Cục thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên, Chi cục thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên, Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên, đã tạo điều kiện giúp đỡ, cung cấp tài liệu và hỗ trợ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận văn.

Tôi xin trân trọng bày tỏ lời cảm ơn tới các tổ chức, cá nhân, bạn bè đồng nghiệp và gia đình đã quan tâm, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận văn này./.

Tác giả Luận văn

Đỗ Thị Vân Ngọc

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	01
Chương 1. NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ THI HÀNH ÁN DÂN SỰ	10
1.1. Khái niệm về thi hành án dân sự.....	10
1.2. Bản chất, đặc điểm, nội dung và ý nghĩa của thi hành án dân sự ..	13
1.3. Thi hành án dân sự ở một số địa phương trong tỉnh Thái Nguyên và ở một số nước trên thế giới và những kinh nghiệm cho thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.....	21
Chương 2. THỰC TRẠNG THI HÀNH ÁN DÂN SỰ TẠI THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN...	26
2.1. Cơ sở pháp lý về thi hành án dân sự. .	26
2.2. Thực trạng thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên	34
2.3. Kết quả thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên	48
Chương 3. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG THI HÀNH ÁN DÂN SỰ TRONG THỜI GIAN TỚI.....	56
3.1. Phương hướng tăng cường thi hành án trong thời gian tới.....	56
3.2. Giải pháp chung nhằm tăng cường thi hành án dân sự.....	62
3.3. Giải pháp cụ thể nhằm tăng cường thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên.	66
KẾT LUẬN	77
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	78

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1: Số lượng án Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên thụ lý giải quyết từ năm 2011 đến 2015.

Bảng 2: Kết quả thi hành án dân sự về việc của Chi cục thi hành án thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến 2015.

Bảng 3: Kết quả thi hành án dân sự về tiền của Chi cục thi hành án thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến 2015.

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Bản án, quyết định của Tòa án nhân danh Nhà nước khi đã ban hành và được chấp hành nghiêm chỉnh, điều đó có tác động trực tiếp đến lòng tin của nhân dân đối với pháp luật. Vì vậy, hoạt động thi hành án có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong việc giữ vững kỷ cương phép nước, củng cố pháp chế và trật tự pháp luật xã hội chủ nghĩa, đảm bảo cho quyền lực tư pháp được thực thi trên thực tế. Hiến pháp năm 2013 khẳng định: “Các bản án, quyết định của Tòa án nhân dân có hiệu lực pháp luật phải được cơ quan, tổ chức, cá nhân tôn trọng; cơ quan, tổ chức, cá nhân hữu quan phải nghiêm chỉnh chấp hành”.

Những năm qua, công cuộc đổi mới đất nước đã đạt được những kết quả vững chắc, nền kinh tế phát triển. Nhiệm vụ xây dựng, hoàn thiện một bước bộ máy Nhà nước ta đã được đề ra tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII và các Nghị quyết Trung ương. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã xác định nhiệm vụ: Xây dựng nhà nước pháp quyền của dân, do dân và vì dân. Quyền lực Nhà nước là thống nhất, có sự phân công, phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp. Nhà nước quản lý xã hội bằng pháp luật, mọi cơ quan tổ chức, cán bộ, công chức, mọi công dân có nghĩa vụ chấp hành Hiến pháp và pháp luật. Vấn đề cải cách tổ chức, nâng cao chất lượng và hoạt động của các cơ quan tư pháp, trong đó có cơ quan thi hành án dân sự được coi là một trong những nội dung quan trọng cải cách thể chế và phương thức hoạt động của Nhà nước.

Thi hành án dân sự là hoạt động đưa bản án, quyết định về dân sự của Tòa án, Trọng tài thương mại, Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh ra thi hành trên thực tế. Thi hành án dân sự bảo đảm cho bản án, quyết định của Tòa án được chấp hành, góp phần bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật và pháp chế xã hội chủ nghĩa; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân và lợi ích của nhà nước, góp phần giữ vững ổn định chính trị - xã hội, tăng

cường hiệu lực, hiệu quả của bộ máy nhà nước. Kể từ khi tách ra khỏi hệ thống Tòa án và trở thành một cơ quan độc lập (1993) đến nay, Thi hành án dân sự đã có những bước phát triển mới cả về lượng lẫn về chất.

Nhận thức được tầm quan trọng của công tác thi hành án, Đảng và Nhà nước ta đã đề ra mục tiêu: “Tiếp tục tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong công tác thi hành án dân sự, nâng cao hiệu quả công tác thi hành án, giải quyết căn bản tình trạng án tồn đọng. Đổi mới tổ chức và hoạt động của hệ thống cơ quan thi hành án dân sự, nâng cao vai trò trách nhiệm của các cơ quan thi hành án”[4].

Trong những năm qua, mặc dù chúng ta đã có nhiều cố gắng và đạt được những kết quả nhất định, nhưng hiệu quả của công tác thi hành án vẫn còn là vấn đề phải bàn luận nhiều. Trong thi hành án dân sự, số án tồn đọng vẫn còn nhiều, theo Báo cáo tổng kết công tác thi hành án dân sự năm 2015 của Bộ Tư pháp thì số việc, tiền của năm trước chuyển sang tăng cao, còn tồn nhiều vụ án lớn phức tạp kéo dài [9].

Thị xã Phổ Yên là cửa ngõ phía nam của tỉnh Thái Nguyên và cũng là nơi tập chung nhiều khu công nghiệp lớn của tỉnh, do đó có nhiều mối quan hệ xã hội phức tạp đan xen, số lượng án lớn có tính chất phức tạp ngày càng tăng. Từ khi công tác thi hành án dân sự được chuyển giao từ Tòa án nhân dân các cấp sang các cơ quan thuộc Chính phủ, công tác này có rất nhiều khó khăn, phức tạp, số lượng án tồn đọng còn nhiều, đội ngũ cán bộ thi hành án vừa thiếu, vừa yếu. Nhưng vượt lên những khó khăn đó, thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận; nhiều vụ việc phức tạp, tồn đọng lâu năm đã được tổ chức thi hành dứt điểm; một số án lớn, tính chất phức tạp, ảnh hưởng lớn về kinh tế, trật tự an toàn xã hội cũng đã được chính quyền các cấp quan tâm chỉ đạo. Kết quả đạt được nói trên phản ánh sự cố gắng, nỗ lực của đội ngũ cán bộ thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, sự quan tâm, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp; sự phối hợp chặt chẽ của các ngành hữu quan. Do vậy, công tác thi hành án đã có

hiệu chuyển biến, số lượng vụ thi hành án được giải quyết và giá trị tiền tài sản thu được năm sau cao hơn năm trước.

Năm 2015 Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã thi hành xong 790 việc/869 việc có điều kiện thi hành án, đạt 90%. Tổng số tiền và giá trị hiện vật đã thi hành được 5.417.631.000đ /6.228.179.000đ có điều kiện thi hành, đạt 88% [23]. Các kết quả thi hành án cả về việc và tiền đều đạt và vượt so với chỉ tiêu do Bộ Tư pháp giao. Kết quả đạt được nói trên phản ánh sự cố gắng, nỗ lực của đội ngũ cán bộ thi hành án dân sự và sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương; sự phối hợp chặt chẽ của các ngành hữu quan trong công tác thi hành án dân sự.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, thực trạng thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Lượng án tồn đọng qua các năm còn lớn. Nhiều bản án, quyết định về dân sự đã có hiệu lực pháp luật nhưng chưa được tổ chức thi hành dứt điểm. Tình trạng trên có nhiều nguyên nhân khác nhau như: pháp luật thi hành án dân sự hiện hành còn thiếu tính khả thi, nhiều điểm còn chưa rõ ràng, bất cập; một số chấp hành viên, cán bộ thi hành án thiếu tận tụy trong công việc. Ban chỉ đạo thi hành án dân sự hoạt động còn hình thức, chưa hiệu quả; công tác phối hợp thi hành án của các cơ quan chức năng theo qui định của pháp luật còn nhiều bất cập; nhận thức và tạo điều kiện của các tổ chức, cá nhân về công tác thi hành án dân sự còn chưa đầy đủ. Thực tế đó, đòi hỏi nâng cao việc thực hiện pháp luật về thi hành án dân sự, đảm bảo cho các quyết định và bản án dân sự có hiệu lực pháp luật được thi hành trong thực tế ở thị xã Phổ Yên trở nên cấp thiết.

Từ những lý do trên, tác giả lựa chọn đề tài "***Thi hành án dân sự từ thực tiễn thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên***" làm luận văn tốt nghiệp. Việc nghiên cứu đề tài có ý nghĩa cấp thiết cả về mặt lý luận và thực tiễn, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp và công cuộc xây dựng Nhà nước Việt Nam pháp

quyền xã hội chủ nghĩa hiện nay, góp phần đánh giá được thực trạng và tìm ra nguyên nhân dẫn đến thực trạng đó tại thị xã Phổ Yên, để từ đó đưa ra được một số giải pháp nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc hiện nay.

2. Tình hình nghiên cứu đề tài

2.1. Tình hình nghiên cứu ở nước ngoài

- Bộ Tư pháp (2016), Tài liệu bồi dưỡng ngạch Chấp hành viên trung cấp tháng 3/2016, Hà Nội.

2.2. Tình hình nghiên cứu ở trong nước

Vấn đề Thi hành án dân sự hiện nay đang được Đảng, Nhà nước và nhiều nhà khoa học quan tâm, đã có nhiều công trình nghiên cứu, nhiều bài báo viết về công tác thi hành án dân sự với những đóng góp to lớn cho sự nghiệp xây dựng và hoàn thiện pháp luật về thi hành án ở Việt Nam.

Nghiên cứu về thi hành án dân sự đã có một số đề tài:

- Đề tài nghiên cứu khoa học cấp nhà nước do Bộ Tư pháp chủ trì: *“Luận cứ khoa học của việc đổi mới tổ chức và hoạt động thi hành án ở Việt Nam trong giai đoạn mới”* (năm 2005);

- Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ do Cục Quản lý thi hành án dân sự - Bộ Tư pháp chủ trì thực hiện: *“Mô hình quản lý thống nhất công tác thi hành án dân sự”*;

- Đề tài nghiên cứu khoa học cấp bộ, do Tiến sĩ Dương Thanh Mai làm chủ nhiệm: *“Cơ sở lý luận và thực tiễn của việc hoàn thiện các tiêu chuẩn chức danh tư pháp”* (năm 2005);

- Luận văn thạc sĩ Luật học: *“Đổi mới tổ chức và hoạt động thi hành án dân sự ở Việt Nam”*, của tác giả Nguyễn Quang Thái – Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, năm 2003;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: *“Hoàn thiện pháp luật thi hành án dân sự”*, của tác giả Nguyễn Thanh Thủy – Trường Đại học Luật Hà Nội, năm 2001;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: “*Xã hội hóa một số nội dung thi hành án dân sự*”, của tác giả Lê Xuân Hồng – Trường Đại học Luật Hà Nội, năm 2002;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: “*Đổi mới thủ tục thi hành án dân sự Việt Nam*”, của tác giả Lê Anh Tuấn – Trường Đại học Luật Hà Nội, năm 2004;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: “*Cơ sở lý luận và thực tiễn khắc phục án tồn đọng trong thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay*”, của tác giả Nguyễn Đức Nghĩa – Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, năm 2005;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: “*Giám sát thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay*”, của tác giả Hoàng Thế Anh – Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, năm 2005;

- Luận văn thạc sĩ Luật học: “*Các biện pháp bảo đảm Thi hành án dân sự*”, của tác giả Phan Huy Hiếu - Trường Đại học Quốc gia Hà Nội, năm 2012;

- “*Những vướng mắc trong cơ chế phối hợp về thi hành án dân sự*”, của tác giả Hoàng Thế Liên và Nguyễn Thanh Thủy đăng trên tạp chí Dân chủ và Pháp luật, tháng 5/2001;

- “*Vấn đề đổi mới thủ tục thi hành án dân sự ở nước ta hiện nay*”, của tác giả Nguyễn Thanh Thủy đăng trên tạp chí Dân chủ và Pháp luật, số chuyên đề về thi hành án dân sự - năm 2006;

- “*Thực trạng về án tồn đọng và những giải pháp của thi hành án dân sự thành phố Hồ Chí Minh*”, của tác giả Nguyễn Văn Lực và Đào Anh Dũng đăng trên tạp chí Dân chủ và Pháp luật, số chuyên đề về thi hành án- năm 2008.

- “*Luật Thi hành án dân sự Việt Nam những vấn đề lý luận và thực tiễn*”, do TS. Nguyễn Công Bình (chủ biên), Nhà xuất bản Công an nhân dân xuất bản, năm 2007;

- “*Những điểm mới của Luật Thi hành án dân sự 2008*”, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, Trường Đại học Luật Hà Nội, năm 2010;

- *"Những vướng mắc từ thực tiễn thi hành Luật Thi hành án dân sự"*, của Nguyễn Thị Khanh, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, số 05/2010;

- *"Bản chất pháp lý của biện pháp bảo đảm thi hành án dân sự theo Luật Thi hành án dân sự"*, Trần Anh Tuấn, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 16/2009;

- *"Vài suy nghĩ về thời hạn áp dụng biện pháp bảo đảm thi hành án"*, của Hồ Quân Chính, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, số chuyên đề về thi hành án dân sự 7/2011.

- *"Biện pháp bảo đảm thi hành án - Bước ngoặt của pháp luật về thi hành án dân sự"*, của Lê Thị Kim Dung, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, Số chuyên đề Thi hành án dân sự và vấn đề xã hội hóa, năm 2009.

- *"Các biện pháp bảo đảm thi hành án dân sự"*, của Trần Phương Hồng, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, số chuyên đề, 2011.

- Tác giả Lê Trung Kiên có công trình *"Vai trò của Nhà nước trong lĩnh vực thi hành án dân sự (qua thực tiễn tỉnh Thanh Hóa)"*, Luận văn Thạc sỹ Luật học, Khoa Luật - Đại học Quốc gia Hà Nội, 2012.

Những công trình nghiên cứu nói trên đã nghiên cứu những vấn đề chung của thực hiện pháp luật; thực hiện pháp luật trên một số lĩnh vực của đời sống xã hội và những công trình nghiên cứu về vấn đề mang tính tổng thể hoặc những khía cạnh, phạm vi cụ thể khác nhau của thi hành án dân sự. Nhưng đến nay, chưa có công trình nghiên cứu nào dưới góc độ lý luận và thực tiễn về thực trạng thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên.

Trên cơ sở tiếp thu có chọn lọc kết quả các công trình nghiên cứu, các bài viết, đồng thời bằng kinh nghiệm thực tiễn và những hiểu biết của mình, tác giả trình bày trong luận văn cơ sở lý luận, thực tiễn thi hành án dân sự, đánh giá thực tiễn công tác thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã Phổ Yên, đưa ra nhóm giải pháp đảm bảo hiệu lực các văn bản pháp luật đã ban hành trong lĩnh vực thi hành án dân sự, đáp ứng vấn đề cấp bách của thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở địa phương mình.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu của luận văn là nhằm tăng cường thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên. Để thực hiện mục đích nêu trên, luận văn có nhiệm vụ sau đây:

- Làm rõ những vấn đề lý luận về thi hành án dân sự.
- Nêu thực trạng thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên hiện nay.
- Đề ra các phương hướng và giải pháp tăng cường thi hành án dân sự trong thời gian tới.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu:

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là những vấn đề lý luận về các quy định về thi hành án dân sự trong pháp luật hiện hành và thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên hiện nay.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Luận văn chỉ tập trung nghiên cứu những vấn đề cơ bản về thi hành án và thực tiễn thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, trên cơ sở đó kiến nghị một số giải pháp nhằm tăng cường thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã Phổ Yên hiện nay.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận

Luận văn là công trình nghiên cứu cơ bản, toàn diện, có hệ thống về cơ sở lý luận và thực tiễn thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên. Luận văn được thực hiện trên cơ sở quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin, phương pháp duy vật biện chứng, duy vật lịch sử, quan điểm của Đảng, Nhà nước và tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước và pháp luật.

5.2. Phương pháp nghiên cứu:

Luận văn sáng tỏ những vấn đề lý luận về thi hành án dân sự ở Việt Nam nói chung và thực tiễn Thi hành án dân sự tại Phổ Yên nói riêng. Đưa ra một số quan điểm và đề xuất các giải pháp có tính khả thi nhằm nâng cao hiệu quả thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên. Trong quá trình nghiên cứu, tác giả còn sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học truyền thống như phương pháp phân tích, phương pháp so sánh, phương pháp tổng hợp thống kê và phương pháp thực tiễn.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn luận văn

6.1. Ý nghĩa lý luận:

Đề tài này có ý nghĩa về mặt lý luận, người học nghiên cứu bổ sung kiến thức, đồng thời biết vận dụng các lý thuyết về quy trình phân tích đánh giá để nâng cao chất lượng thi hành án địa phương.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn:

Thông qua việc làm rõ hoạt động thi hành án dân sự từ thực tiễn thị xã Phổ Yên kết quả đã đạt được và những hạn chế, bất cập, luận văn góp phần làm sáng tỏ một số vấn đề về thực hiện pháp luật thi hành án dân sự, từ đó nâng cao nhận thức của xã hội đối với việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.

Khẳng định, củng cố nhận thức về vị trí, vai trò và ý nghĩa của công tác thi hành án dân sự, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của các tổ chức và công dân đối với công tác thi hành án dân sự.

Các kết quả nghiên cứu của luận văn góp phần bổ sung lý luận và thực tiễn về thi hành án nói chung và thi hành án dân sự nói riêng, nhằm thống nhất nhận thức về bản chất, nội dung, vai trò của thi hành án dân sự, pháp luật thi hành án dân sự và làm phong phú lý luận chung về Nhà nước và Pháp luật.

Luận văn có thể là tài liệu tham khảo của các cơ quan thi hành án dân sự trong cả nước.

7. Cơ cấu của luận văn

Ngoài Lời nói đầu, Kết luận và Danh mục tài liệu tham khảo, Luận văn được kết cấu thành 3 chương.

Chương 1: Những vấn đề lý luận về thi hành án dân sự.

Chương 2: Thực trạng Thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.

Chương 3: Phương hướng và giải pháp tăng cường thi hành án dân sự trong thời gian tới.

Chương 1

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ THI HÀNH ÁN DÂN SỰ

1.1 Khái niệm về thi hành án dân sự

Theo Đại từ điển tiếng Việt, thi hành là "Thực hiện điều đã chính thức quyết định" [52, tr.1559]. Theo đó ta có thể hiểu theo một cách khác là thực hiện mệnh lệnh. Do vậy để thực hiện được mệnh lệnh thì ta cần làm theo trình tự, thao tác nhất định. Để thi hành mệnh lệnh một cách có hiệu quả ta cần áp dụng lý thuyết vào thực tế và làm đúng theo điều đã qui định hay nói cách khác là phải tuân thủ theo những nguyên tắc nhất định.

Theo từ điển Luật học thì thi hành án là "giai đoạn kết thúc trình tự tố tụng, là khâu cuối cùng kết thúc một vụ án được xét xử nhằm làm cho phán quyết của toà án nhất định có hiệu lực pháp luật" [46, tr.464].

Như vậy, thi hành án có thể được hiểu là thực hiện bản án, quyết định của Tòa án trên thực tế. Bản án, quyết định của Tòa án được hiểu là văn bản pháp lý của Tòa án nhân danh Nhà nước tuyên tại phiên tòa, giải quyết về các vấn đề trong vụ án hình sự, dân sự, hôn nhân và gia đình, lao động, kinh tế, hành chính. Việc thực hiện bản án, quyết định của Tòa án có hiệu quả, một mặt bảo đảm thực hiện quyền tư pháp của Nhà nước, thể hiện sự tôn trọng của xã hội và công dân đối với phán quyết của cơ quan nhân danh Nhà nước là Tòa án, mặt khác nó là biện pháp hữu hiệu để khôi phục các quyền, lợi ích hợp pháp của Nhà nước, tổ chức và công dân bị xâm hại.

Như vậy, thi hành án có thể được hiểu là giai đoạn cuối cùng của quá trình tố tụng, nhằm hiện thực hóa các quyết định của Tòa án trên thực tế. Theo từ điển luật học, thi hành án là: "Hoạt động của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền được tiến hành theo thủ tục, trình tự được pháp luật quy định nhằm hiện thực các bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật của Tòa án" [46, tr.119].

Vì thi hành án dân sự là một loại hình của thi hành án, nên cũng có thể hiểu *thi hành án dân sự là hoạt động hành chính – tư pháp của Nhà nước, do cơ quan thi hành án tiến hành theo một trình tự, thủ tục luật định, nhằm đảm bảo thi hành các bản án, quyết định về dân sự của Tòa án hoặc quyết định khác của cơ quan có thẩm quyền.*

Trong khái niệm này, vấn đề cần tiếp tục làm rõ là phải hiểu như thế nào về “dân sự” trong thi hành án.

Theo pháp luật Việt Nam thì “dân sự” trong thi hành án cần được hiểu một cách cụ thể. Đó là: Những bản án, quyết định về dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại, lao động, kinh tế, bản án của trọng tài nước ngoài, quyết định của Trọng tài nước ngoài được Tòa án Việt Nam công nhận và cho thi hành tại Việt Nam, quyết định về dân sự, phạt tiền, tịch thu tài sản, xử lý vật chứng, tài sản, truy thu tiền, thu lời bất chính, án phí trong các bản án, quyết định của Tòa án về hình sự, quyết định về phần tài sản trong bản án, quyết định của Tòa án về hành chính, quyết định tuyên bố phá sản, quyết định của Trọng tài thương mại Việt Nam.

Thi hành án hình sự là giai đoạn cuối cùng trong các hoạt động tố tụng của các cơ quan thực thi pháp luật, trong đó buộc người bị xử phạt tù phải chấp hành hình phạt mà Tòa án đã quyết định. Một bản án, quyết định của Tòa án có được thi hành nghiêm chỉnh hay không là tùy thuộc chủ yếu vào giai đoạn này.

Qua những đặc trưng như đã nêu ở trên, có thể thấy pháp luật hiện hành quy định việc tổ chức thi hành các bản án, quyết định dân sự, phần dân sự trong các bản án, quyết định hình sự thuộc thẩm quyền của cơ quan Nhà nước; đó là cơ quan thi hành án dân sự. Do đó có thể hiểu: *Thi hành án dân sự là hoạt động của cơ quan Nhà nước có thẩm quyền được tiến hành theo một thủ tục, trình tự nhất định do pháp luật quy định nhằm hiện thực các bản*

án, quyết định dân sự; phần dân sự trong các bản án, quyết định hình sự của Tòa án hoặc các quyết định khác do pháp luật quy định.

Hiện nay công tác thi hành án dân sự được giao cho cơ quan thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp và cơ quan thi hành án dân sự thuộc Bộ Quốc phòng; thi hành án hình sự được giao cho cơ quan thi hành án hình sự thuộc Bộ Công an, cơ quan thi hành án hình sự Bộ Quốc phòng.

Nhằm từng bước hoàn thiện tổ chức bộ máy Nhà nước nói chung, tổ chức bộ máy và hoạt động của các cơ quan Tư pháp nói riêng; đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế và xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; công tác thi hành án dân sự hiện nay đã bước đầu thí điểm thực hiện việc xã hội hóa một số công việc trong hoạt động thi hành án dân sự, đây được coi là một giải pháp quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả, chất lượng của hoạt động thi hành án dân sự, trong đó có nâng cao chất lượng của đội ngũ Chấp hành viên. Việc xã hội hóa công tác thi hành án dân sự, được thực hiện trên cơ sở Nghị quyết số 49-NQ/TW ngày 02 tháng 6 năm 2005 của Bộ Chính trị về chiến lược cải cách tư pháp, theo đó: Từng bước thực hiện xã hội hóa và quy định những hình thức, thủ tục để giao cho tổ chức không phải cơ quan nhà nước thực hiện việc thi hành án...; trước mắt tổ chức thí điểm Thừa phát lại tại một số địa phương, sau đó trên cơ sở tổng kết, đánh giá thực tiễn sẽ có bước đi tiếp theo[26].

Thừa phát lại đã được thí điểm thực hiện tại thành phố Hồ Chí Minh, trên cơ sở Nghị định số 61/2009/NĐ-CP ngày 24/7/2009 của Chính phủ; đến nay sau một thời gian thực hiện, theo Nghị quyết số 36/2012/QH13 ngày 23/11/2012 của Quốc hội và Quyết định số 510/QĐ-TTg ngày 25/3/2013 của Thủ tướng Chính phủ, việc thí điểm thực hiện chế định Thừa phát lại tiếp tục được thực hiện tại 13 tỉnh thành phố là: Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh, Vĩnh Phúc, Thanh Hóa, Nghệ An, Bình Định, Đồng Nai, Bình Dương, Tiền Giang, An Giang, Vĩnh Long và thành phố Hồ Chí Minh.

Do vậy, có thể hiểu khái quát về thi hành án dân sự trong giai đoạn hiện nay như sau: Thi hành án dân sự là hoạt động hành chính - tư pháp do cơ quan thi hành án dân sự tiến hành theo trình tự, thủ tục do pháp luật quy định để đưa bản án, quyết định dân sự của Tòa án hoặc các quyết định khác theo quy định của pháp luật được thực hiện trên thực tế, nhằm bảo đảm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của công dân, tổ chức, bảo vệ trật tự pháp luật xã hội chủ nghĩa.

Xuất phát từ bản chất của các quan hệ dân sự trong đời sống xã hội và quá trình Tòa án giải quyết các tranh chấp dân sự phát sinh thì bản án, quyết định dân sự - kết quả giải quyết của Tòa án nhân danh Nhà nước - là sự xác nhận quyền và nghĩa vụ dân sự của các đương sự có liên quan. Vì vậy, theo quy định của Điều 106 Hiến pháp năm 2013: " Bản án, quyết định của Tòa án nhân dân có hiệu lực pháp luật phải được cơ quan, tổ chức, cá nhân tôn trọng; cơ quan, tổ chức, cá nhân hữu quan phải nghiêm chỉnh chấp hành"[36], thì bản án, quyết định dân sự có hiệu lực của Tòa án phải được đảm bảo thi hành theo những trình tự, thủ tục thi hành án dân sự.

1.2. Bản chất, đặc điểm, nội dung và ý nghĩa của thi hành án dân sự

1.2.1. Bản chất của thi hành án dân sự

Theo nguyên tắc hiến định nêu trên và yêu cầu khách quan trong hoạt động của Nhà nước, hoạt động thi hành án dân sự nhằm đảm bảo thực thi nghiêm chỉnh các bản án, quyết định dân sự. Tuy nhiên, việc xác định bản chất của thi hành án dân sự vẫn là vấn đề còn nhiều tranh luận cả từ góc độ lý luận và thực tiễn. Dựa trên những luận cứ khác nhau, có quan điểm cho rằng thi hành án dân sự là hoạt động tư pháp; hoạt động hành chính hay hoạt động mang tính chất hành chính – tư pháp. Xuất phát từ các quy định pháp luật hiện hành và thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở nước ta, nhiều ý kiến đồng tình với quan điểm cho rằng thi hành án dân sự là hoạt động đặc thù, vừa có

tính chất của hoạt động hành chính, vừa có tính chất của hoạt động tư pháp. Điều này thể hiện ở một số điểm sau đây:

- Cơ sở của hoạt động thi hành án là các bản án, quyết định dân sự của Toà án; các cơ quan tham gia vào quá trình thi hành án chủ yếu là cơ quan tư pháp (theo nghĩa rộng);

- Thi hành án dân sự là giai đoạn kế tiếp sau giai đoạn xét xử, có mối quan hệ mật thiết, đan xen với các giai đoạn tố tụng trước đó (ví dụ: việc thi hành các quyết định khẩn cấp tạm thời của Toà án; trong quá trình thi hành án, Chánh án Toà án, Viện trưởng Viện kiểm sát có thẩm quyền yêu cầu cơ quan thi hành án hoãn việc thi hành án, quyết định tạm đình chỉ thi hành án để xem xét lại bản án theo trình tự giám đốc thẩm hoặc tái thẩm...). Tuy nhiên, thi hành án lại có tính độc lập tương đối thể hiện ở chỗ hoạt động này được bắt đầu bằng quyết định của Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự. Những quyết định này mang tính bắt buộc chấp hành đối với tất cả các chủ thể có trách nhiệm và nghĩa vụ liên quan đến việc thi hành án. Các cơ quan, tổ chức, công dân, trong phạm vi trách nhiệm của mình có nghĩa vụ chấp hành và phối hợp thực hiện để thi hành án đạt hiệu quả. Tính chấp hành trong thi hành án phản ánh một đặc trưng chứng tỏ nó không đơn thuần là hoạt động tố tụng thuần túy. Bên cạnh các chủ thể là Tòa án, Viện kiểm sát, chúng ta có thể thấy các chủ thể tham gia vào giai đoạn thi hành án đông đảo và đa dạng hơn so với các giai đoạn tố tụng trước đó, ví dụ Ủy ban nhân dân địa phương nơi người phải thi hành án cư trú; cơ quan, tổ chức nơi người phải thi hành án làm việc...

- Thi hành án và các giai đoạn tố tụng trước đó có mối quan hệ nhân quả với nhau. Trong lĩnh vực hình sự, nếu ở giai đoạn điều tra, các cơ quan tiến hành tố tụng không kiên quyết áp dụng đầy đủ, kịp thời các biện pháp ngăn chặn như thu giữ, kê biên, phong tỏa tài khoản... thì đến giai đoạn thi hành án, cơ quan thi hành án sẽ gặp rất nhiều khó khăn do đương sự cất giấu,

tẩu tán tài sản dẫn đến tình trạng án tồn đọng không thể thi hành được. Hoặc nếu một bản án, quyết định được Tòa án tuyên một cách công bằng, thấu tình, đạt lý, rõ ràng, cụ thể, được dư luận ủng hộ, đồng tình thì việc thi hành án sẽ dễ dàng, nhanh chóng hơn. Ngược lại, nếu bản án, quyết định của Tòa án được tuyên không khách quan, toàn diện và công bằng, thiếu tính khả thi sẽ gây cản trở cho việc thi hành án, làm giảm lòng tin của nhân dân đối với các cơ quan nhà nước. Đồng thời, việc thi hành án nhanh chóng, kịp thời sẽ có tác động tích cực trở lại đối với hoạt động xét xử, củng cố, tăng cường uy tín của cơ quan xét xử.

- Theo quy định của Hiến pháp năm 2013 và Luật tổ chức Viện Kiểm sát nhân dân thì Viện Kiểm sát nhân dân không thực hiện chức năng kiểm sát chung như trước đây, có nghĩa là không thực hiện chức năng kiểm sát đối với hoạt động hành chính mà chỉ kiểm sát đối với hoạt động tư pháp. Tuy nhiên, trong Luật tổ chức Viện Kiểm sát nhân dân hiện hành vẫn có một chương với nhiều điều quy định về kiểm sát thi hành án. Trong thực tiễn, Viện Kiểm sát nhân dân các cấp đã ban hành nhiều kháng nghị đối với các quyết định về thi hành án. Tuy nhiên, tính chất của kháng nghị trong giai đoạn thi hành án có nhiều điểm không giống với kháng nghị trong giai đoạn xét xử... Điều này cho thấy rõ mối quan hệ mật thiết, đan xen giữa các cơ quan tiến hành tố tụng với cơ quan thi hành án, giữa pháp luật tố tụng tư pháp với pháp luật về thi hành án, giữa quan hệ pháp luật tố tụng với quan hệ pháp luật về thi hành án.

- Quá trình thi hành án nhằm khôi phục lại tình trạng ban đầu về quyền và nghĩa vụ của các chủ thể, do đó, các trình tự, thủ tục thi hành án cũng được quy định chặt chẽ bởi vì đều liên quan đến quyền con người, quyền công dân. Hơn nữa, yêu cầu đặt ra đối với những người tiến hành các trình tự, thủ tục thi hành án, kể cả Chấp hành viên trong thi hành án dân sự cũng không thấp hơn những người tiến hành tố tụng trước đó là phải độc lập và tuân theo pháp luật để bảo đảm duy trì sự thật trong bản án, quyết định của Tòa án và tiến tới đạt

được sự thật trên thực tế; nếu không độc lập và chỉ tuân theo pháp luật thì giá trị sự thật mà bản án, quyết định của Tòa án đã xác định sẽ không còn nguyên nghĩa của nó, trừ trường hợp các đương sự có sự thỏa thuận tự nguyện khác trong quá trình thi hành án.

- Bản chất của thi hành án là dạng hoạt động chấp hành nhưng là chấp hành phán quyết của cơ quan xét xử với các cách thức và biện pháp khác nhau nhằm buộc người có nghĩa vụ được xác định trong bản án, quyết định của Tòa án phải thực hiện đúng các nghĩa vụ của mình. Mục đích cuối cùng của thi hành án là bảo đảm cho các quyết định của Tòa án được ghi trong bản án, quyết định được thực thi trên thực tế chứ không phải là ra văn bản áp dụng pháp luật hoặc quyết định có tính điều hành - nét đặc trưng của hoạt động hành chính. Mặt khác, tính chất chấp hành không chỉ là yêu cầu trong hoạt động thi hành án mà còn là yêu cầu bắt buộc trong các giai đoạn tố tụng trước đó với ý nghĩa cao nhất là chấp hành các quy định của pháp luật, bản thân pháp luật được Nhà nước ban hành có tính bắt buộc chung mà mọi người phải tôn trọng thực hiện.

1.2.2. Đặc điểm của thi hành án dân sự

**** Thi hành án với những đặc điểm của hoạt động quản lý hành chính***

- Thi hành án là một hoạt động diễn ra sau quá trình xét xử của Tòa án. Các bản án, quyết định của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật là cơ sở để tiến hành các hoạt động thi hành án. Do đó, không có kết quả của hoạt động xét xử thì không có hoạt động thi hành án. Là dạng hoạt động hành chính nhà nước, thi hành án thể hiện tính chấp hành, quản lý rất rõ “ bởi toàn bộ quá trình thi hành án với những hoạt động, biện pháp, cách thức khác nhau đều nhằm thực hiện những nội dung đã được thể hiện trong các bản án, quyết định của Tòa án và theo các quy định cụ thể của pháp luật”[41]

- Trong quá trình thi hành án, Cơ quan thi hành án tác động tới đối tượng phải thi hành án để họ tự giác thi hành hoặc cơ quan thi hành án áp dụng các biện pháp buộc họ phải thực hiện nghĩa vụ đã được xác định trong bản án, quyết định của Tòa án, quyết định khác theo qui định của pháp luật. Qua đó, giáo dục họ và những người xung quanh về ý thức tôn trọng pháp luật, tôn trọng lợi ích của tập thể và cá nhân, kỷ cương của Nhà nước. Để thực hiện được điều đó, yêu cầu của hoạt động thi hành án phải có tính kế hoạch, tổ chức, đôn đốc, kiểm tra... đó là những tính chất của hoạt động quản lý.

- Đối với thi hành án, phương pháp giáo dục, thuyết phục là cần thiết nhưng phương pháp mệnh lệnh, bắt buộc phải thực hiện lại mang tính đặc trưng.

Tuy nhiên, thi hành án không chỉ mang tính hành chính đơn thuần mà nó còn thể hiện tính hành pháp.

*** *Thi hành án với những đặc điểm của hoạt động tư pháp***

- Thi hành án chủ yếu là do cơ quan tư pháp (theo nghĩa rộng) tiến hành.

Có nhiều cơ quan tham gia vào quá trình thi hành án, nhất là trong việc tổ chức thi hành án các bản án và quyết định phức tạp. Nhưng thực tế đã chứng minh vai trò của các cơ quan tư pháp là hết sức quan trọng. Trong hoạt động thi hành án dân sự có sự phối hợp của các cơ quan, tổ chức như Công an, Tài nguyên môi trường, Tài chính...

- Hoạt động của cơ quan thi hành án phần lớn thông qua vai trò của các cá nhân như Chấp hành viên, thư ký... những người được Nhà nước giao trách nhiệm thi hành các bản án, quyết định của Tòa án. Khi thi hành nhiệm vụ họ chỉ tuân theo pháp luật, chịu trách nhiệm trước pháp luật và được pháp luật bảo vệ. Điều đó thể hiện tính độc lập rất cao trong hoạt động nghiệp vụ thi hành án

- Mục đích của hoạt động thi hành án là đảm bảo cho nội dung của các bản án, quyết định nói trên được thực thi trên thực tế.

1.2.3. Nội dung của thi hành án dân sự

Thi hành án dân sự là hoạt động đưa bản án, quyết định về dân sự của Tòa án, Trọng tài thương mại, Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh ra thi hành trên thực tế. Thi hành án dân sự bảo đảm cho bản án, quyết định của Tòa án được chấp hành, góp phần bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật và pháp chế xã hội chủ nghĩa; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân và lợi ích của nhà nước, góp phần giữ vững ổn định chính trị - xã hội, tăng cường hiệu lực, hiệu quả của bộ máy nhà nước.

Việc đưa bản án, quyết định về dân sự của Tòa án, Trọng tài thương mại, Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh ra thi hành trên thực tế được giao cho cơ quan thi hành án thực hiện theo một trình tự, thủ tục nhất định do pháp luật quy định. Các cơ quan thi hành án dân sự thành lập theo một hệ thống tổ chức được quy định tại Điều 13 Luật Thi hành án dân sự. Nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan thi hành án dân sự được quy định từ Điều 14 đến Điều 16 Luật Thi hành án dân sự. Trong cơ quan Thi hành án dân sự Chấp hành viên là người được Nhà nước giao trách nhiệm thi hành các bản án, quyết định của Tòa án, khi thực hiện nhiệm vụ, Chấp hành viên chỉ tuân theo pháp luật, chịu trách nhiệm trước pháp luật và được pháp luật bảo vệ. Nhiệm vụ quyền hạn của Chấp hành viên được quy định tại Điều 20 Luật Thi hành án dân sự.

1.2.4. Ý nghĩa của thi hành án dân sự

Một là, Thi hành án dân sự góp phần bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân. Nhà nước bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của công dân khi bị xâm phạm và được bảo đảm theo Hiến pháp và pháp luật. Tòa án nhân dân Nhà nước bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân bằng việc đưa ra các phán quyết đó là các bản án, quyết định. Khoản 3 Điều 102 Hiến pháp năm 2013 đã quy định: “Tòa án nhân dân có nhiệm vụ bảo vệ công lý, bảo vệ

quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân”[36]. Các bản án, quyết định của Tòa án chỉ thực sự có giá trị khi được thi hành trên thực tế. Hoạt động thi hành án là công đoạn cuối cùng, bảo đảm cho bản án, quyết định của Tòa án được chấp hành, góp phần bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân. Chính vì vậy, khoản 1 Điều 14 Hiến pháp năm 2013 đã quy định: “ Ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, các quyền con người, quyền công dân về chính trị, dân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội được công nhận, tôn trọng, bảo vệ, bảo đảm theo Hiến pháp và pháp luật ”[36].

Hai là, Thi hành án dân sự góp phần giữ gìn trật tự, kỷ cương an toàn xã hội, tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa. Công tác thi hành án nói chung, thi hành án dân sự nói riêng có một ý nghĩa, vai trò vô cùng quan trọng trong hoạt động Nhà nước. Thông qua hoạt động thi hành án, những phán quyết của Tòa án nhân danh Nhà nước, thể hiện ý chí của Nhà nước được trở thành hiện thực, công lý xã hội được thực hiện. Quá trình giải quyết một vụ án chỉ kết thúc khi bản án, quyết định của Tòa án được thi hành kịp thời đầy đủ. Nếu công tác thi hành án dân sự không có hiệu quả thì sẽ ảnh hưởng tiêu cực, tác động đến hoạt động của cơ quan điều tra, truy tố, xét xử, trật tự kỷ cương xã hội bị vi phạm, quyền lực nhà nước bị xem thường, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân bị xâm hại. Thi hành án dân sự đạt hiệu quả sẽ đem lại niềm tin cho nhân dân đối với tính nghiêm minh của pháp luật, sự góp phần giữ gìn trật tự, kỷ cương an toàn xã hội, tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa. Chính vì vậy, Điều 106 Hiến pháp năm 2013 đã quy định rõ: " Bản án, quyết định của Tòa án nhân dân có hiệu lực pháp luật phải được cơ quan, tổ chức, cá nhân tôn trọng; cơ quan, tổ chức, cá nhân hữu quan phải nghiêm chỉnh chấp hành"[36].

Ba là, Thi hành án dân sự là thước đo hiệu quả hoạt động xét xử của Tòa án và các hoạt động tư pháp khác. Hoạt động điều tra, truy tố, xét xử diễn ra rất phức tạp và tốn kém, song những hoạt động đó có thể chỉ là con số không nếu như bản án, quyết định của Tòa án không được đưa ra thi hành trên thực tế. Với ý nghĩa đó, thi hành án dân sự là một hoạt động không thể thiếu được trong quá trình bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự. Thông qua thi hành án, kết quả công tác xét xử được củng cố, hiệu lực các bản án, quyết định của Tòa án được đảm bảo. Mặt khác, thi hành án dân sự còn là giai đoạn kiểm nghiệm qua thực tiễn những phán quyết của Tòa án, phản ánh trung thực chất lượng và hiệu quả của hoạt động xét xử. Vì nếu như bản án tuyên đúng với bản chất, hiện thực khách quan, có lý, có tình thì trong quá trình thi hành án sẽ thuận lợi hơn những bản án tuyên không đúng sự thật, không phù hợp với thực tế khách quan. Thực tế cho thấy nhiều vụ việc đương sự không tự nguyện thi hành hoặc gửi đơn khiếu nại, tố cáo không phải vì cơ quan thi hành án làm sai mà vì không đồng tình với quyết định của Tòa án nên cố tình trì hoãn việc thi hành án.

Bốn là, Thi hành án dân sự góp phần nâng cao ý thức pháp luật của nhân dân. Đặc thù của thi hành án dân sự là sự kết hợp chặt chẽ giữa vai trò chủ động, phát huy trách nhiệm của Chấp hành viên, cơ quan thi hành án dân sự và sự chỉ đạo của chính quyền địa phương, sự phối hợp của các cơ quan tổ chức có liên quan và sự đồng tình của nhân dân, tạo ra sức mạnh tổng hợp, nâng cao ý thức trách nhiệm của cộng đồng. Hoạt động thi hành án dân sự, không chỉ là hoạt động nghiệp vụ riêng của cơ quan thi hành án mà còn là trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương, đoàn thể xã hội và nhân dân. Thông qua công tác thi hành án dân sự đã góp phần quan trọng trong việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật cho người dân, nâng cao vai trò, trách nhiệm của các cơ quan,

tổ chức, tạo niềm tin của nhân dân vào tính nghiêm minh của pháp luật và sức mạnh của nhà nước ngày càng được củng cố vững chắc.

1.3 Thi hành án dân sự ở một số địa phương trong tỉnh Thái Nguyên và nước ngoài và những kinh nghiệm cho thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

1.3.1. Thi hành án dân sự ở một số địa phương trong tỉnh Thái Nguyên

Tỉnh Thái Nguyên có 09 đơn vị hành chính gồm các huyện, thành, thị đó là: Phú Bình, Đồng Hỷ, Võ Nhai, Đại Từ, Phú Lương, Định Hóa, thành phố Thái Nguyên, thành phố Sông Công và thị xã Phổ Yên.

Theo số liệu tại Báo cáo tổng kết công tác Thi hành án dân sự của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên năm 2015 cho thấy:

Chi cục Thi hành án dân sự huyện Phú Bình là một huyện giáp phía Đông Bắc của thị xã Phổ Yên với tổng biên chế là 14 người trong đó có 05 chấp hành viên, số án phải giải quyết năm 2015 là 1.130 việc tương đương với số tiền 9.860.857.000đ, đã giải quyết xong 830 việc tương đương số tiền 6.459.339.000đ.

Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Sông Công giáp phía Tây Bắc thị xã Phổ Yên với tổng biên chế là 13 người trong đó có 05 chấp hành viên, số án phải giải quyết năm 2015 là 791 việc tương đương với số tiền 46.717.725.000đ, đã giải quyết xong 454 việc tương đương với số tiền 13.960.041.000đ

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên với tổng biên chế là 15 người trong đó có 06 chấp hành viên, số án phải giải quyết năm 2015 là 1.148 việc tương đương với số tiền 10.003.464.000đ, đã giải quyết xong 869 việc tương đương với số tiền 5.417.631.000đ.

Từ những số liệu trên cho thấy thị xã Phổ Yên là đô thị mới được thành lập, tốc độ đô thị hóa nhanh, các vụ án hình sự, tranh chấp dân sự, kinh doanh

thương mại tăng nhanh, chính vì vậy nhiệm vụ của Chi cục thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên ngày càng nặng nề và thách thức mới. Do đó cần đánh giá đúng thực trạng, tìm ra nguyên nhân và đưa ra những giải pháp phù hợp để công tác thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên đạt được những kết quả tích cực.

1.3.2. Thi hành án dân sự ở một số nước trên thế giới

Nghiên cứu về pháp luật về thi hành án dân sự các nước trên thế giới, tùy theo đặc điểm về truyền thống pháp lý, điều kiện kinh tế - xã hội ở từng quốc gia mà mà tổ chức thi hành án dân sự được pháp luật quy định là một tổ chức công, bán công hoặc do tư nhân đảm nhiệm [11, tr. 44].

a) Tổ chức thi hành án công

Ở mô hình này tổ chức thi hành án bao gồm hệ thống các cơ quan thuộc bộ máy nhà nước, các Chấp hành viên và công chức, viên chức hưởng lương từ ngân sách Nhà nước. Mô hình tổ chức thi hành án công có thể phân làm hai loại: Cơ quan thi hành án nằm trong cơ cấu tổ chức của Tòa án và các cơ quan hành chính tư pháp hoặc cơ quan thuế.

- Cơ quan thi hành án nằm trong Tòa án : Điển hình là Trung Quốc, Tòa án đảm nhiệm việc thi hành án dân sự và phân tài sản trong bản án, quyết định hình sự đã có hiệu lực pháp luật do Tòa án nhân dân sơ thẩm thi hành. Những bản án, quyết định mà pháp luật quy định do Tòa án nhân dân thi hành sẽ do Tòa án nhân dân nơi người phải thi hành án cư trú hoặc nơi có tài sản của người phải thi hành án tiến hành. Công tác thi hành án do Thi hành viên đảm nhiệm. Căn cứ vào yêu cầu thực tế, Tòa án nhân dân cơ sở, Tòa án nhân dân trung cấp có thể lập cơ quan thi hành án. Chức trách của cơ quan thi hành án do Tòa án nhân dân tối cao quy định. Mô hình này cơ bản giống với mô hình cơ quan thi hành án của Việt Nam thời kỳ trước năm 1993.

- Cơ quan thi hành án thuộc cơ quan hành chính hoặc cơ quan thuế

Một là, mô hình tổ chức thi hành án dân sự công, độc lập tạo thành một hệ thống từ Trung ương đến địa phương thuộc thẩm quyền quản lý của các cơ quan quản lý hành chính tư pháp.

Ví dụ như ở *Thái Lan*: Tổ chức cơ quan thi hành án bao gồm: Ban thư ký, Ban tài chính, Ban thi hành án dân sự, Ban thực hiện dịch vụ theo chỉ định các vụ phá sản; Trung tâm nhận giữ tài sản, Ban kết toán thi hành án và nhận giữ tài sản của các khu vực và tỉnh thành.

Hai là, mô hình tổ chức thi hành án dân sự công, độc lập tạo thành một hệ thống từ Trung ương đến khu vực đặt dưới sự quản lý của Hội đồng thuế quốc gia.

Ví dụ như ở *Thụy Điển*: Các cơ quan thi hành án thuộc hệ thống các cơ quan nhà nước. Ở cấp trung ương có cơ quan thi hành án trực thuộc Bộ Tài chính, ở địa phương tương đương với 10 khu vực hành chính có 10 cơ quan thi hành án khu vực. Trong mỗi cơ quan thi hành án có Giám đốc, Chấp hành viên, nhân viên thanh tra với nhân viên hành chính.

b) Tổ chức thi hành án bán công

Tổ chức thi hành án bán công là tổ chức thi hành án mà do công chức thực hiện đối với một số vụ việc thi hành án nhất định như thu thuế, thi hành án đối với bất động sản và quyền tài sản, tịch thu tài sản sung công quỹ, phạt tiền... vừa cho viên chức thừa hành đảm nhiệm phần lớn công việc thi hành án dân sự trên nguyên tắc lấy thu bù đắp chi phí thi hành án. Tương tự như tổ chức thi hành án công, tổ chức thi hành án bán công cũng có thể nằm trong cơ cấu tổ chức của Tòa án, hoặc các cơ quan hành chính.

Ví dụ ở *Đức*: Việc thi hành án dân sự do Tòa án khu vực đảm nhiệm. Ở Tòa án này có Thẩm phán, Nhân viên Tòa án, Chấp hành viên và Nhân viên thi hành án. Chấp hành viên chịu sự giám sát trực tiếp của Chánh án Tòa án cấp khu vực. Tuy là công chức nhưng Chấp hành viên thực hiện công việc của mình một cách độc lập, có con dấu riêng, được hưởng một khoản lương cố định. Chấp hành viên không làm việc tại cơ quan Tòa án mà mở văn phòng

riêng và được quyền tuyển nhân viên giúp việc. Chấp hành viên được hưởng 15% lệ phí thi hành án và các khoản tiền thanh toán chi phí khác như: Đi lại, sao chụp tài liệu.

c) Tổ chức thi hành án tư nhân

Đây là mô hình tổ chức chủ yếu theo quy chế Thừa phát lại. Thừa phát lại do Nhà nước bổ nhiệm, là người hành nghề theo quy chế tự do, Nhà nước không trả lương mà hưởng thù lao theo luật định. Thừa phát lại vừa thực hiện chức năng công quyền (lập văn bản, thu hồi nợ, làm đại diện) và chức năng trợ giúp khác cho người được thi hành án. Thừa phát lại - tổ chức nghề nghiệp, không phải là cơ quan nhà nước. Tuy nhiên, việc thi hành án có sự giám sát của Tòa án, trực tiếp là Thẩm phán thi hành án. Trong quá trình thi hành án, nếu có các vấn đề tranh chấp phát sinh, thì Thẩm phán thi hành án giải quyết. Thừa phát lại không phải là công chức nhà nước mà là người được Nhà nước bổ nhiệm để thực hiện sứ mệnh công, nhưng theo quy chế của người hành nghề tự do, không ăn lương Nhà nước mà tự hạch toán. Điển hình cho mô hình này là *Cộng hòa Pháp*.

1.3.3. Những kinh nghiệm có thể kế thừa, áp dụng ở thị xã Phổ Yên và ở nước ta

Qua nghiên cứu các mô hình thi hành án dân sự trên thế giới thì tác giả cho rằng có thể kế thừa và áp dụng mô hình tổ chức thi hành án bán công trong cả nước trong đó có thị xã Phổ Yên. Tổ chức thi hành án bán công là tổ chức thi hành án mà do công chức thực hiện đối với một số vụ việc thi hành án nhất định như thi hành án đối với bất động sản và quyền tài sản, tịch thu tài sản sung công quỹ, phạt tiền... vừa cho viên chức thừa hành đảm nhiệm phần lớn công việc thi hành án dân sự trên nguyên tắc lấy thu bù đắp chi phí thi hành án. Tương tự như tổ chức thi hành án công, tổ chức thi hành án bán công cũng có thể nằm trong cơ cấu tổ chức của Tòa án, hoặc các cơ quan hành chính.

Kết luận chương 1

Pháp luật thi hành án dân sự có khái niệm, bản chất, các hình thức và nội dung của nó. Để pháp luật thi hành án dân sự được bảo đảm thực hiện trong đời sống xã hội, phát huy được tác dụng, đòi hỏi các chủ thể thực hiện phải nhận thức đầy đủ vị trí, vai trò và ý nghĩa thiết thực của nó, từ đó chủ động có các biện pháp thích hợp để tổ chức thực hiện tốt những qui định của pháp luật thi hành án dân sự. Làm được như vậy sẽ góp phần bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của Nhà nước, các tổ chức và cá nhân; bảo đảm, giữ gìn bản chất Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của dân, do dân và vì dân; góp phần ổn định xã hội, ổn định nền kinh tế; đẩy mạnh hội nhập quốc tế và tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa. Đó là toàn bộ nội dung của Chương 1- Những vấn đề lý luận về thi hành án dân sự - Trên nền tảng lý luận đó, tác giả vận dụng vào thực tiễn của địa phương mình, đánh giá thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên trong phần tiếp theo của luận văn.

Chương 2

THỰC TRẠNG THI HÀNH ÁN DÂN SỰ TẠI THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN

2.1 Cơ sở pháp lý về thi hành án dân sự

2.1.1. Quy định của pháp luật về tổ chức, bộ máy cơ quan thi hành án dân sự

Trước Cách mạng tháng Tám năm 1945 hoạt động thi hành án hình thành cùng với hoạt động xét xử. Dưới chế độ phong kiến hoạt động thi hành án dân sự chủ yếu do tổ chức thừa phát lại thực hiện.

- Giai đoạn từ 1945-1950: Sau Cách mạng tháng Tám thành công, chế độ Thừa phát lại được duy trì, Ban công lại thực hiện nhiệm vụ quản lý tổ chức Thừa phát lại. Ngày 24/01/1946 Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ban hành Sắc lệnh số 13/SL quy định về tổ chức các Tòa án nhân dân các cấp và các ngạch thẩm phán. Đây là văn bản pháp lý đầu tiên đánh dấu sự ra đời về tổ chức và hoạt động của ngành Thi hành án dân sự Việt Nam. Ngày 19/7/1946 Chủ tịch Chính phủ lâm thời Việt Nam dân chủ cộng hòa ban hành Sắc lệnh số 130/SL quy định về thể thức thi hành mệnh lệnh hoặc bản án của Tòa án nhân dân. Hoạt động Thi hành án dân sự đã trở thành một lĩnh vực công tác của ngành Tư pháp do Thừa phát lại và Ban Tư pháp xã thực hiện.

- Giai đoạn từ 1950-1980: Việc thi hành án dân sự do Thẩm phán huyện dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Chánh án. Tòa án chủ động thi hành án dân sự mà không chờ yêu cầu của người được thi hành án. Ngày 13/10/1972, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã ra Quyết định số 186/TC về tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn của Chấp hành viên. Tên gọi "Chấp hành viên" ra đời.

- Giai đoạn 1981-1990: Theo Nghị định số 143-HĐBT ngày 22/11/1981 thì Bộ Tư pháp quản lý Tòa án nhân dân địa phương về mặt tổ chức, bao gồm cả việc quản lý công tác thi hành án dân sự. Ngày 28/8/1989,

Pháp lệnh thi hành án dân sự lần đầu tiên được ban hành, đặt cơ sở pháp lý cho việc tăng cường, hoàn thiện tổ chức và hoạt động thi hành án dân sự. Trên cơ sở đó, quy chế Chấp hành viên cũng được ban hành kèm theo Nghị định số 68/HĐBT ngày 6/3/1990.

- Giai đoạn 1990-1993: Tại kỳ họp thứ nhất Quốc hội khóa IX ngày 6/10/1992 đã thông qua Nghị quyết về việc bàn giao công tác thi hành án từ Tòa án nhân dân các cấp sang các cơ quan của Chính phủ "chậm nhất vào tháng 6/1993". Pháp lệnh thi hành án dân sự 1993 được ban hành đưa công tác thi hành án dân sự sang một giai đoạn phát triển mới, đáp ứng yêu cầu của đất nước trong thời kỳ đổi mới.

Trên cơ sở Pháp lệnh thi hành án dân sự năm 1993, các cơ quan quản lý nhà nước về công tác thi hành án dân sự, các cơ quan thi hành án dân sự được hình thành từ Trung ương đến địa phương trong phạm vi cả nước.

Cục quản lý thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp; Phòng quản lý thi hành án thuộc Bộ Quốc phòng; Sở Tư pháp; Phòng Tư pháp cấp huyện.

Về cơ quan thi hành án dân sự gồm có: Phòng thi hành án thuộc Sở Tư pháp cấp tỉnh; Phòng thi hành án quân khu và cấp tương đương; Đội thi hành án thuộc Phòng Tư pháp cấp huyện.

+ Giai đoạn 1993 đến nay: Ngày 14/01/2004 Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã thông qua Pháp lệnh thi hành án dân sự sửa đổi thay thế Pháp lệnh thi hành án dân sự năm 1993. Các cơ quan quản lý nhà nước về công tác thi hành án dân sự vẫn bao gồm: Cục Thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp, Sở Tư pháp, Phòng Tư pháp. Các Cơ quan thi hành án dân sự: Phòng Thi hành án đổi tên thành cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh; Đội thi hành án đổi tên thành cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện và cơ quan thi hành án trong quân đội. Cơ quan thi hành án có tư cách độc lập nhất định.

Ngày 14/11/2008, Quốc hội khóa XII, kỳ họp thứ tư đã thông qua Luật thi hành án dân sự số 26/2008/QH12 có hiệu lực thi hành từ 01/7/2009. Để thi

hành Luật thi hành án dân sự Chính phủ đã ban hành nhiều văn bản hướng dẫn thi hành, tạo ra hành lang pháp lý ngày càng đồng bộ, hoàn chỉnh làm chuyển biến công tác thi hành án dân sự theo chiều hướng ngày càng tích cực, góp phần đảm bảo quyền và lợi ích của Nhà nước, tổ chức, công dân trong quan hệ pháp luật thi hành án dân sự.

Ngày 25/11/2014, Quốc hội khóa XIII, kỳ họp thứ 8 đã thông qua Luật số 64/2014/QH13 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật thi hành án dân sự có hiệu lực thi hành từ 01/7/2015. Luật có hiệu lực đã đáp ứng được những đòi hỏi của thực tiễn hiện nay đối với công tác thi hành án dân sự.

Hệ thống tổ chức thi hành án dân sự được quy định tại Điều 13 Luật Thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014 và tại Điều 52 Nghị định số: 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7/2015 của Chính phủ Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự.

Vấn đề về hệ thống tổ chức cơ quan thi hành án dân sự có ý nghĩa rất quan trọng, quyết định hiệu quả của công tác thi hành án dân sự.

Hệ thống tổ chức thi hành án dân sự bao gồm:

- Cơ quan quản lý thi hành án dân sự:
 - + Cơ quan quản lý thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp;
 - + Cơ quan quản lý thi hành án thuộc Bộ Quốc phòng.
- Cơ quan thi hành án dân sự:
 - + Cơ quan thi hành án dân sự tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương (sau đây gọi chung là cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh);
 - + Cơ quan thi hành án dân sự huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (sau đây gọi chung là cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện);
 - + Cơ quan thi hành án quân khu và tương đương (sau đây gọi chung là cơ quan thi hành án cấp quân khu).

Tại Điều 52 Nghị định số: 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7/2015 của Chính phủ Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự thì :

Hệ thống tổ chức thi hành án dân sự, trừ hệ thống tổ chức thi hành án trong quân đội quy định tại Điều 54 Nghị định này được tổ chức và quản lý tập trung, thống nhất, gồm có:

- Ở Trung ương: Tổng cục Thi hành án dân sự là cơ quan quản lý thi hành án dân sự trực thuộc Bộ Tư pháp;

- Ở cấp tỉnh: Cục Thi hành án dân sự tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (sau đây gọi chung là Cục Thi hành án dân sự tỉnh) là cơ quan thi hành án dân sự trực thuộc Tổng cục Thi hành án dân sự;

- Ở cấp huyện: Chi cục Thi hành án dân sự huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (sau đây gọi chung là Chi cục Thi hành án dân sự huyện) là cơ quan thi hành án dân sự huyện trực thuộc Cục Thi hành án dân sự tỉnh.

Tổng cục Thi hành án dân sự, cơ quan thi hành án dân sự có tư cách pháp nhân, con dấu hình Quốc huy, trụ sở và tài khoản riêng.

2.1.2. Quy định pháp luật về nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan thi hành án dân sự

- *Đối với cơ quan thi hành án cấp tỉnh*

Điều 14 Luật Thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014 quy định nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh như sau :

+ Quản lý, chỉ đạo về thi hành án dân sự trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, bao gồm: Bảo đảm việc áp dụng thống nhất các quy định của pháp luật trong hoạt động thi hành án dân sự. Chỉ đạo hoạt động thi hành án dân sự đối với cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện; hướng dẫn nghiệp vụ cho Chấp hành viên, công chức khác của cơ quan thi hành án dân sự trên địa bàn. Kiểm tra công tác thi hành án dân sự đối với cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện. Tổng kết thực tiễn thi hành án dân sự; thực hiện chế độ

thống kê, báo cáo công tác tổ chức, hoạt động thi hành án dân sự theo hướng dẫn của cơ quan quản lý thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp.

+ Trực tiếp tổ chức thi hành bản án, quyết định theo quy định tại Điều 35 của Luật này.

+ Lập hồ sơ đề nghị xét miễn, giảm nghĩa vụ thi hành án dân sự; phối hợp với cơ quan Công an trong việc lập hồ sơ đề nghị xét miễn, giảm chấp hành hình phạt tù và đặc xá cho người có nghĩa vụ thi hành án dân sự đang chấp hành hình phạt tù.

+ Giải quyết khiếu nại, tố cáo về thi hành án dân sự thuộc thẩm quyền theo quy định của Luật này.

+ Thực hiện quản lý công chức, cơ sở vật chất, kinh phí, phương tiện hoạt động của cơ quan thi hành án dân sự tại địa phương theo hướng dẫn, chỉ đạo của cơ quan quản lý thi hành án dân sự thuộc Bộ Tư pháp.

+ Giúp Ủy ban nhân dân cùng cấp thực hiện trách nhiệm, quyền hạn theo quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều 173 của Luật này.

+ Báo cáo công tác thi hành án dân sự trước Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân theo quy định của pháp luật; báo cáo Tòa án về kết quả thi hành bản án, quyết định khi có yêu cầu.

- *Đối với cơ quan thi hành án cấp quận khu*

Điều 15 Luật Thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014 quy định nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan thi hành án cấp quận khu như sau :

+ Trực tiếp tổ chức thi hành bản án, quyết định theo quy định tại Điều 35 của Luật này.

+ Tổng kết thực tiễn công tác thi hành án theo thẩm quyền; thực hiện chế độ thống kê, báo cáo công tác tổ chức, hoạt động thi hành án dân sự theo hướng dẫn của cơ quan quản lý thi hành án thuộc Bộ Quốc phòng; báo cáo Tòa án về kết quả thi hành bản án, quyết định khi có yêu cầu.

+ Giải quyết khiếu nại, tố cáo về thi hành án thuộc thẩm quyền.

+ Phối hợp với các cơ quan chức năng của quân khu trong việc quản lý cán bộ, cơ sở vật chất, kinh phí và phương tiện hoạt động của cơ quan thi hành án cấp quân khu theo hướng dẫn, chỉ đạo của cơ quan quản lý thi hành án thuộc Bộ Quốc phòng.

+ Lập hồ sơ đề nghị xét miễn, giảm nghĩa vụ thi hành án dân sự; phối hợp với cơ quan thi hành án phạt tù trong quân đội trong việc lập hồ sơ đề nghị xét miễn, giảm chấp hành hình phạt tù và đặc xá cho người có nghĩa vụ thi hành án dân sự đang chấp hành hình phạt tù.

+ Giúp Tư lệnh quân khu và tương đương thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định tại khoản 1 Điều 172 của Luật này.

- *Đối với cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện*

Điều 16 Luật Thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014 quy định nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan thi hành án cấp huyện như sau :

+ Trực tiếp tổ chức thi hành các bản án, quyết định theo quy định tại Điều 35 của Luật này.

+ Giải quyết khiếu nại, tố cáo về thi hành án dân sự thuộc thẩm quyền theo quy định của Luật này.

+ Thực hiện quản lý công chức, cơ sở vật chất, kinh phí và phương tiện hoạt động được giao theo hướng dẫn, chỉ đạo của cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh.

+ Thực hiện chế độ thống kê, báo cáo công tác tổ chức, hoạt động thi hành án theo quy định của pháp luật và hướng dẫn của cơ quan thi hành án dân sự cấp tỉnh.

+ Lập hồ sơ đề nghị xét miễn, giảm nghĩa vụ thi hành án dân sự.

+ Giúp Ủy ban nhân dân cùng cấp thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều 174 của Luật này.

+ Báo cáo công tác thi hành án dân sự trước Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân theo quy định của pháp luật; báo cáo Tòa án về kết quả thi hành bản án, quyết định khi có yêu cầu.

2.1.3. Quy định pháp luật về thủ tục thi hành án

Được quy định khá đầy đủ, chặt chẽ từ Điều 26 đến Điều 65 Luật thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014; Nghị định số: 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7/2015 của Chính phủ Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự như sau:

Hướng dẫn quyền yêu cầu thi hành án dân sự và thời hiệu yêu cầu thi hành án; thủ tục gửi và nhận đơn yêu cầu thi hành án; ra quyết định, thu hồi, sửa đổi, bổ sung, hủy bỏ quyết định về thi hành án, gửi quyết định và thông báo về thi hành án; xác minh điều kiện thi hành án; biện pháp bảo đảm thi hành án; thứ tự thanh toán tiền thi hành án; hoãn thi hành án, tạm đình chỉ, đình chỉ thi hành án, kết thúc thi hành án và xác nhận kết quả thi hành án; ủy thác thi hành án; miễn giảm nghĩa vụ thi hành án và bảo đảm tài chính từ ngân sách nhà nước để thi hành án.

Theo qui định của Luật thi hành án dân sự cũng như các văn bản hướng dẫn thi hành đã qui định mối quan hệ giữa các chủ thể trong hoạt động thi hành án, như mối quan hệ giữa Cơ quan thi hành án trong đó có các chức danh pháp lý như Thủ trưởng cơ quan thi hành án, Chấp hành viên, Thư ký... với các đương sự được xác định trong bản án, quyết định của Tòa án như Người được thi hành án, Người phải thi hành án, Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan. Chấp hành viên là người được Nhà nước trao quyền tổ chức thi hành án có vai trò trung tâm trong hoạt động thi hành án dân sự.

2.1.4. Quy định pháp luật về các biện pháp cưỡng chế thi hành án

Các biện pháp cưỡng chế thi hành án được quy định tại Điều 71 Luật Thi hành án dân sự bao gồm 6 loại sau: Khấu trừ tiền trong tài khoản; thu hồi, xử lý tiền, giấy tờ có giá của người phải thi hành. Trừ vào thu nhập của người phải thi hành án. Kê biên, xử lý tài sản của người phải thi hành án, kể cả tài

sản đang do người thứ ba giữ. Khai thác tài sản của người phải thi hành án. Buộc chuyển giao vật, chuyển giao quyền tài sản, giấy tờ. Buộc người phải thi hành án thực hiện hoặc không được thực hiện công việc nhất định.

Không tổ chức cưỡng chế thi hành án trong thời gian từ 22 giờ đến 06 giờ sáng ngày hôm sau, các ngày nghỉ, ngày lễ theo quy định của pháp luật và các trường hợp đặc biệt khác do Chính phủ quy định.

Căn cứ để cưỡng chế thi hành án theo quy định tại Điều 70 Luật Thi hành án dân sự bao gồm: Bản án, quyết định; quyết định thi hành án và quyết định cưỡng chế thi hành án, trừ trường hợp bản án, quyết định đã tuyên kê biên, phong toả tài sản, tài khoản và trường hợp thi hành quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời của Tòa án.

2.1.5. Quy định pháp luật về giải quyết khiếu nại, tố cáo

Luật thi hành án dân sự quy định cụ thể về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong thi hành án dân sự từ Điều 140 đến Điều 159, đặc biệt là vấn đề thời hiệu, thời hạn, thẩm quyền giải quyết, quyền, nghĩa vụ của người khiếu nại, tố cáo, người bị khiếu nại, tố cáo của cơ quan có thẩm quyền...

- Về giải quyết khiếu nại:

Thời hiệu khiếu nại về thi hành án được phân chia cụ thể, với những giải đoạn của quá trình thi hành án như sau:

+ Đối với quyết định, hành vi về thi hành án trước khi áp dụng biện pháp bảo đảm, biện pháp cưỡng chế là 15 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc biết được hành vi đó. Quyết định về áp dụng biện pháp phong toả tài khoản là 03 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được quyết định, biện pháp bảo đảm khác là 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc biết được hành vi đó. Quyết định, hành vi về áp dụng biện pháp cưỡng chế là 30 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc biết được hành vi đó. Quyết định, hành vi sau khi áp dụng biện pháp cưỡng chế là 30 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc biết được hành vi đó.

+ Lần khiếu nại tiếp theo, thời hiệu là 15 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết khiếu nại của người có thẩm quyền.

- *Về giải quyết tố cáo*

Công dân có quyền tố cáo với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền về hành vi vi phạm pháp luật của Thủ trưởng cơ quan, Chấp hành viên và công chức khác làm công tác thi hành án dân sự gây thiệt hại hoặc đe dọa gây thiệt hại đến lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của công dân, cơ quan, tổ chức.

Người tố cáo có các quyền gửi đơn hoặc trực tiếp tố cáo với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền; yêu cầu giữ bí mật họ, tên, địa chỉ, bút tích của mình; yêu cầu được thông báo kết quả giải quyết tố cáo; yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền bảo vệ khi bị đe dọa, trù dập, trả thù.

Người tố cáo có các nghĩa vụ trình bày trung thực, cung cấp tài liệu liên quan đến nội dung tố cáo; nêu rõ họ, tên, địa chỉ của mình; chịu trách nhiệm trước pháp luật về việc tố cáo sai sự thật.

Người bị tố cáo có các quyền được thông báo về nội dung tố cáo; đưa ra bằng chứng để chứng minh nội dung tố cáo là không đúng sự thật; được khôi phục quyền và lợi ích hợp pháp bị xâm phạm; được phục hồi danh dự, được bồi thường thiệt hại do việc tố cáo không đúng gây ra, yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền xử lý người tố cáo sai sự thật và chấp hành nghiêm chỉnh quyết định xử lý của cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền; bồi thường thiệt hại, khắc phục hậu quả do hành vi trái pháp luật của mình gây ra theo quy định của pháp luật.

2.2 Thực trạng thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên

2.2.1. Về tổ chức bộ máy thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

- Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên: Theo Quyết định số 2606/QĐ-BTP ngày 06/11/2009 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp về việc thành lập Chi cục Thi hành án dân sự huyện Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên nay là thị xã

Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên; theo đó Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên được thành lập trên cơ sở Thi hành án dân sự huyện Phổ Yên, là cơ quan trực thuộc Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên và chịu sự quản lý chỉ đạo của Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên theo quy định của pháp luật.

- Cơ cấu tổ chức của Chi cục thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có Chi cục trưởng và 02 Phó Chi cục trưởng:

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có nhiệm vụ, quyền hạn và vị trí, chức năng của cơ quan thi hành án dân sự cấp huyện được quy định tại Điều 16 Luật thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014.

Đến ngày 31/12/2015, tổng số cán bộ công chức của Chi cục thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên là 15 người; trong đó 06 Chấp hành viên, chiếm 40% tổng biên chế, bao gồm: 01 Chấp hành viên Trung cấp; 05 Chấp hành viên sơ cấp. Còn lại là các công chức khác như: Thẩm tra viên, Thư ký thi hành án, Chuyên viên, kế toán, thủ kho, thủ quỹ,...

Đến nay Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã ổn định về cơ cấu, tổ chức theo quy định của luật và Quyết định của Bộ trưởng Bộ Tư pháp. Cơ sở vật chất, đã đáp ứng được yêu cầu phục vụ công tác của ngành; Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có trụ sở làm việc độc lập.

Xác định công tác kiện toàn tổ chức bộ máy cùng với việc nâng cao chất lượng đội ngũ công chức là khâu có ý nghĩa quyết định trong việc tổ chức các nhiệm vụ của ngành. Từ khi có Luật Thi hành án dân sự năm 2008 đến nay và theo quy định tại Nghị định số 74/NĐ-CP ngày 09/9/2009 của Chính phủ, thì hệ thống thi hành án dân sự được xác định rõ hơn theo nguyên tắc tập trung, thống nhất theo ngành dọc từ Trung ương đến địa phương. Ngày 06/11/2009, Bộ trưởng Bộ Tư pháp đã có Quyết định số 2608/QĐ-BTP về việc thành lập Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên; tổ chức bộ máy Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã được củng cố kiện toàn gồm Chi cục trưởng và 02 Phó Chi cục trưởng.

Khi tiếp nhận bàn giao từ Tòa án sang, Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có 01 biên chế, là Chấp hành viên. Chấp hành viên ở thời điểm bàn giao chưa đảm bảo đủ tiêu chuẩn về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ theo quy định.

Cùng với sự phát triển chung của cả nước, tổ chức bộ máy thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cũng có quá trình phát triển qua từng thời kỳ theo quy định của pháp luật. Đến nay bộ máy các cơ quan thi hành án dân sự đã được kiện toàn. Số lượng biên chế được phân bổ phù hợp với đủ các chức danh từ Trưởng, Phó đến các chức danh khác. Luật Thi hành án được ban hành và có hiệu lực từ 01/7/2009, cơ quan thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đổi tên thành Chi Cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên với 15/15 biên chế được giao; trong đó có 6 Chấp hành viên, 01 Thẩm tra viên, 03 Thư ký, 02 Kế toán, 03 Công chức khác. Về chuyên môn có 13 cán bộ, công chức có trình độ Cử nhân, 02 cán bộ, công chức có trình độ trung cấp; 01 cán bộ, công chức có trình độ cử nhân, cao cấp lý luận chính trị, 04 có trình độ trung cấp lý luận chính trị, 01 đồng chí trình độ thạc sỹ, 09 cán bộ, công chức đã qua lớp quản lý nhà nước chương trình chuyên viên và chuyên viên chính.

Nhận thức rõ tầm quan trọng của công tác tổ chức cán bộ, đặc biệt là đối với thị xã Phổ Yên, công tác cán bộ luôn được quan tâm nhằm phát huy tốt nhất tính chủ động, sáng tạo của đội ngũ cán bộ, công chức trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ được giao.

Trải qua 20 năm kể từ ngày đầu thành lập với số lượng biên chế là 01, đến nay tuy đã có nhiều thay đổi về cơ cấu tổ chức cũng như về số lượng, nhưng nhìn chung đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác thi hành án dân sự đã được tăng cường cả về số lượng và chất lượng, cơ bản đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ của công tác thi hành án dân sự trong giai đoạn hiện nay.

2.2.2. Về cơ sở vật chất

Khi mới tách ra từ Tòa án, cơ sở vật chất hết sức nghèo nàn, Đội Thi hành án thị xã được bố trí ở tạm trong 02 phòng làm việc của Phòng Tư pháp, phương tiện, trang thiết bị làm việc thiếu thốn, kinh phí hoạt động eo hẹp, đời sống cán bộ gặp nhiều khó khăn. Nhờ sự quan tâm của các cấp, các ngành nên cơ sở vật chất, trang thiết bị của Cơ quan Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên ngày càng được tăng cường phù hợp với quá trình phát triển của đơn vị cũng như đáp ứng những yêu cầu nhiệm vụ đặt ra cho đơn vị trong từng thời kỳ.

- *Giai đoạn từ 1993 đến 1998*: Giai đoạn này, cơ sở vật chất của đơn vị được quan tâm trang bị bàn ghế, tủ đựng tài liệu, xe máy. Đặc biệt năm 1998 đơn vị được xây dựng trụ sở làm việc với diện tích sử dụng là 300m².

- *Giai đoạn từ 1999 đến 2008*: Giai đoạn này Cơ quan Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên được đầu tư nhiều trang thiết bị phục vụ công tác như: máy vi tính, máy photocopy, xe máy công... Nhưng trụ sở được xây dựng năm 1998 theo thiết kế mẫu của Bộ đã không còn phù hợp bắt cập khi sử dụng, không có hội trường họp và phòng tiếp công dân, chất lượng đầu tư chưa cao. Tuy nhiên so với giai đoạn trước thì ở thời điểm này cơ sở vật chất, trang thiết bị đã được đầu tư cơ bản đáp ứng được với yêu cầu nhiệm vụ của công việc chuyên môn.

- *Giai đoạn từ 2009 đến nay*: Kể từ sau khi có Luật Thi hành án dân sự, Cơ quan Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã được quan tâm nhiều hơn, cơ sở vật chất, điều kiện làm việc và chế độ đãi ngộ với người làm công tác thi hành án đã được nâng lên rõ rệt. Các trang thiết bị thiết yếu được cấp đầy đủ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chuyên môn. Trụ sở làm việc được đầu tư xây dựng mới rộng hơn vào năm 2013. Tuy nhiên, vẫn còn một số tài sản rất cần thiết để phục vụ công tác chuyên môn chưa được cấp để sử dụng như máy tính xách tay, máy đếm tiền, soi tiền giả, máy quay phim ... để phục vụ cho nhiệm vụ chuyên môn trong giai đoạn hiện nay.

2.2.3. Thực trạng chất lượng của đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự ở Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

Trình độ chuyên môn nghiệp vụ, trình độ lý luận chính trị của đội ngũ Chấp hành viên ngày một nâng cao, đáp ứng tốt cho yêu cầu phục vụ công tác của ngành, nhiệm vụ chính trị của địa phương. Hiện nay Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có 06 Chấp hành viên/tổng số 15 cán bộ công chức, chiếm tỷ lệ 40%. 100% Chấp hành viên có trình độ chuyên môn Đại học Luật và trình độ trung cấp chính trị trở lên; 100 % Chấp hành viên đã được đào tạo lớp quản lý Nhà nước chương trình chuyên viên. Số Chấp hành viên được đào tạo dài hạn về nghiệp vụ thi hành án tại Học viện Tư pháp chiếm 53%; số còn lại được đào tạo, tập huấn về nghiệp vụ thi hành án do Bộ Tư pháp tổ chức.

Mặt khác, độ tuổi trung bình của Chấp hành viên thi hành án dân sự tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên thuộc diện trẻ; theo thống kê đến hết ngày 31/12/2015 số Chấp hành viên trên 50 tuổi là 02 người, chiếm 33,3%, số Chấp hành viên từ 40 tuổi đến 50 tuổi là 04 người, chiếm 66,7%, trên tổng số Chấp hành viên của Chi cục. Qua đó có thể thấy rằng, số Chấp hành viên trong độ tuổi từ 40 đến 50 chiếm phần lớn (66,7%), đây là số Chấp hành viên đang ở độ tuổi chín trong nghề, có bề dày kinh nghiệm. Chất lượng của đội ngũ Chấp hành viên ở Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên thời gian qua được nâng cao, kết quả thi hành án năm sau cao hơn trước.

2.2.4. Thực trạng quản lý chuyên môn, nghiệp vụ và các công tác khác ở Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

- Quản lý về chuyên môn, nghiệp vụ

Bộ Tư pháp, Tổng cục Thi hành án dân sự đã kịp thời và phối hợp với các cơ quan hữu quan ban hành nhiều văn bản hướng dẫn Luật, đã tăng cường tập huấn cho cán bộ trong ngành. Công tác hướng dẫn nghiệp vụ của Tổng cục Thi hành án dân sự được tốt hơn, hoạt động kiểm tra được đầy mạnh,

từng bước bảo đảm cho các cơ quan Thi hành án dân sự trong toàn quốc thực hiện thống nhất và có hiệu quả Luật Thi hành án dân sự năm 2014.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên thường xuyên cử cán bộ tham gia các lớp tập huấn, hướng dẫn nghiệp vụ do Bộ Tư pháp, Tổng cục Thi hành án dân sự và Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên tổ chức. Phân công lãnh đạo trực tiếp tham gia và chỉ đạo các vụ việc cưỡng chế khó khăn, phức tạp. Công tác tự kiểm tra được duy trì hàng năm ít nhất một lần.

Theo quy định của Luật Thi hành án dân sự sửa đổi bổ sung năm 2014 và Nghị định 62/2015/NĐ-CP ngày 18.7.2015, hệ thống cơ quan thi hành án dân sự được nâng cao vị thế và hoạt động độc lập theo hệ thống dọc từ Trung ương đến địa phương. Kể từ sau khi Luật Thi hành án dân sự có hiệu lực thi hành, công tác thi hành án tại thị xã Phổ Yên đã có nhiều chuyển biến tích cực, công tác Thi hành án dân sự được cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương quan tâm nhất, Ban chỉ đạo Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên được củng cố và kiện toàn, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan có liên quan với công tác thi hành án dân sự đã có nhiều chuyển biến tích cực và trách nhiệm hơn, ngoài những quy định cụ thể đã được Luật Thi hành án dân sự và các văn bản hướng dẫn thi hành, Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên đã ban hành Quy chế phối hợp trong hoạt động thi hành án dân sự trên địa bàn, quy định rõ trách nhiệm phối hợp của các ngành và của Chính quyền các xã, phường. Đặc biệt 04 ngành Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân, Công an và Chi cục Thi hành án dân sự đã thống nhất ban hành Quy chế phối hợp riêng trong hoạt động thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã.

- Thực trạng thực hiện quy định của pháp luật đối với hoạt động thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên

Thực hiện quy định của pháp luật đối với hoạt động thi hành án dân sự là những nội dung mà các cơ quan thi hành án dân sự và các tổ chức, cá nhân có liên quan đến công tác thi hành án dân sự phải thực hiện một cách nghiêm túc, đầy đủ.

+ Trong công tác tổ chức thi hành án dân sự

Tiếp tục được xác định đây là một trong những nội dung quan trọng cần được quan tâm chỉ đạo thực hiện, do vậy Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã xây dựng và ban hành Quy chế làm việc của đơn vị. Bên cạnh việc nghiên cứu chỉ đạo việc tổ chức thi hành án đối với các vụ án lớn, phức tạp còn kịp thời thỉnh thị sự chỉ đạo nghiệp vụ của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên theo đúng quy trình hướng dẫn nghiệp vụ thi hành án dân sự trong nội bộ ngành thi hành án dân sự ban hành kèm theo Quyết định số 824/QĐ-TCTHADS ngày 03/12/2014 của Tổng cục Thi hành án dân sự. Đồng thời tổ chức các cuộc họp liên ngành, tranh thủ sự chỉ đạo của cấp ủy Đảng, Chính quyền địa phương trong việc giải quyết những án lớn, phức tạp.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã đã phối hợp với Phòng Tài nguyên Môi trường thị xã về cung cấp thông tin tài sản theo tinh thần Thông tư số 15/2013/TTLT-BTP-BGTVT-BTNMT-BCA ngày 05/11/2013 giữa Bộ Tư pháp - Bộ Giao thông Vận tải - Bộ Tài nguyên Môi trường - Bộ Công an; Thông tư số 07/2013/TTLT-BTP-BCA-BTC ngày 06/02/2013 hướng dẫn trình tự, thủ tục thu, nộp, quản lý tiền, giấy tờ của người phải thi hành án dân sự và trả tiền, giấy tờ cho người được thi hành án là phạm nhân; Công văn hướng dẫn nghiệp vụ số 1209/TCTHADS-NV1 ngày 27/5/2013 của Tổng cục Thi hành án dân sự về việc giải đáp nghiệp vụ thi hành án.

Trong những năm gần đây, nhất là từ khi có Luật thi hành án dân sự 2008, sửa đổi bổ sung năm 2014 công tác tổ chức thi hành án dân sự đã có nhiều chuyển biến tích cực. Trách nhiệm của Chấp hành viên được nâng cao; công tác quản lý án nhất là việc thiết lập hồ sơ thi hành án được chú trọng. Do vậy, tiến độ thi hành án nhiều vụ được thực hiện kịp thời. Một số việc có tính chất phức tạp tồn tại nhiều năm được giải quyết, việc chi trả, nộp ngân sách tiền thi hành án cơ bản kịp thời đúng quyết định của bản án.

Có được kết quả như vậy, là do ngay từ đầu năm, lãnh đạo đơn vị đã triển khai kế hoạch công tác đến Chấp hành viên và cán bộ trong đơn vị, về việc tập trung xác minh, rà soát phân loại án để có biện pháp xử lý kịp thời.

Lập hồ sơ thi hành án đúng với qui định của ngành. Việc trả đơn yêu cầu thi hành án, đình chỉ, uỷ thác thi hành án được thực hiện kịp thời đúng pháp luật. Đối với những vụ việc thuộc diện qui định về xét miễn, giảm đối với khoản án phí, tiền phạt theo qui định tại Điều 61 Luật Thi hành án dân sự, Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã lập hồ sơ chuyển Viện kiểm sát và Toà án nhân dân thị xã Phổ Yên tiến hành xét miễn, giảm theo quy định.

+ Trong công tác kế toán, thống kê, kho quỹ:

Luôn giữ vai trò trọng yếu trong hoạt động nghiệp vụ thi hành án, lãnh đạo Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên rất quan tâm đến hoạt động này. Đơn vị đã ban hành Quy chế chi tiêu nội bộ, Quy chế quản lý và sử dụng tài sản công, Quy chế kho - quỹ, trang thiết bị được cấp, phát đầy đủ. Đơn vị đã thường xuyên cử cán bộ tham gia các đợt tập huấn nghiệp vụ kế toán thi hành án, thống kê và kho - quỹ. Do đó, đơn vị đã thực hiện tốt nghiệp vụ kế toán, nhất là kế toán thi hành án; việc thu chi được thực hiện nghiêm túc; công tác thống kê được thực hiện đầy đủ kịp thời theo qui định của ngành, tài sản công được sử dụng có hiệu quả đúng mục đích. Về nghiệp vụ, hàng năm lãnh đạo đơn vị đã chú trọng kiểm tra định kỳ hoặc đột xuất quỹ của đơn vị, tránh tình trạng để tồn quỹ nhiều tiền mặt, qua đó kịp thời rút kinh nghiệm, khắc phục những sai sót ở các đơn vị. Việc bảo quản tang tài vật và tiền thi hành án được thực hiện và tuân thủ nghiêm ngặt theo quy định, không có tình trạng mất mát hư hỏng, nhầm lẫn tang, tài vật và tài sản thi hành án.

- Trong công tác thanh tra, kiểm tra:

Công tác tự kiểm tra là một trong những biện pháp nâng cao nghiệp vụ, do đó được Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên chú trọng. Hàng năm đều có kế hoạch và thực hiện việc tự kiểm tra tất cả các mảng việc của đơn vị, như về nghiệp vụ thi hành án, về công tác kế toán, kho, quỹ, tài sản công. Qua công tác kiểm tra đã kịp thời sửa chữa, khắc phục khuyết điểm của đơn vị.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã thực hiện tốt các cuộc kiểm tra của Tổng cục Thi hành án dân sự, Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên, các cuộc kiểm sát của Viện kiểm sát nhân dân thị xã và các cuộc

giám sát trực tiếp của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên, Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân tỉnh, Hội đồng nhân dân thị xã Phổ Yên. Đơn vị đã kịp thời khắc phục những hạn chế, khuyết điểm do các cuộc kiểm tra, giám sát đưa ra.

- Trong công tác tiếp dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo:

Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo luôn được quan tâm coi trọng, Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã xây dựng và thông báo công khai lịch tiếp dân, phân công cán bộ thường xuyên trực và tiếp công dân theo đúng qui định của Luật tiếp công dân. Từ 2011 đến 2015 Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã tiếp 431 lượt công dân. Hồ sơ giải quyết đơn thư được thiết lập và cập nhật đầy đủ các tài liệu làm cơ sở cho việc giải quyết khiếu nại. Đơn thư khiếu nại thụ lý và giải quyết kịp thời đúng quy định của pháp luật tạo niềm tin của nhân dân đối với cơ quan thi hành án. Trong 5 năm 2011 – 2015 Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã thụ lý giải quyết 35 đơn khiếu nại, 02 đơn tố cáo. Qua phân loại của đơn vị thấy:

+ Có 30 đơn khiếu nại, 01 đơn tố cáo thuộc thẩm quyền giải quyết.

+ Có 05 đơn khiếu nại, 01 đơn tố cáo không thuộc thẩm quyền giải quyết của đơn vị, đã chuyển các cơ quan khác theo quy định.

Nội dung đơn khiếu nại, tố cáo chủ yếu là chậm tổ chức thi hành án và cưỡng chế kê biên xử lý tài sản. Tính đến hết năm 2015 các đơn thư khiếu nại, tố cáo đã được đơn vị giải quyết xong.

- Trong công tác tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật thi hành án:

Chi cục Thi hành án thị xã Phổ Yên đã chỉ đạo cán bộ, Chấp hành viên thông qua hoạt động chuyên môn nghiệp vụ tích cực vận động tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật đối với nhân dân, nhất là đối với người phải thi hành án, đơn vị đã phối hợp với Phòng tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật thuộc Sở Tư pháp tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật về Thi hành án dân sự cho tất cả các xã, phường trên địa bàn thị xã, thường xuyên phối hợp với Đài Truyền thanh và Truyền hình thị xã tuyên truyền nội dung Luật Thi

hành án dân sự, các vụ việc thi hành án dân sự làm cho người dân hiểu và thực hiện. Bên cạnh đó, các cơ quan thi hành án còn thường xuyên cộng tác với các phương tiện thông tin đại chúng, viết bài, đưa tin về công tác thi hành án, qua đó giáo dục tuyên truyền nâng cao ý thức chấp hành pháp luật cho nhân dân.

2.2.5. Thực trạng án dân sự và kết quả thi hành án dân sự ở Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

Xuất phát từ vị trí địa lý và điều kiện kinh tế - xã hội của thị xã Phổ Yên, số lượng vụ việc Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên phải thụ lý bình quân mỗi năm giải quyết gần 1.000 vụ việc. Trong đó nhiều nhất là các việc dân sự, hôn nhân gia đình với bình quân trên 700 việc/năm; hình sự bình quân gần 100 việc/năm; phần còn lại là các việc về kinh tế, lao động, hành chính bình quân trên 50 việc/năm. Điều này được thể hiện qua số liệu thống kê hàng năm của Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên, dưới biểu sau đây:

Bảng số 2.1: Số lượng án Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên thụ lý giải quyết từ năm 2011 đến năm 2015

Năm	Số án thụ lý				Số án đã giải quyết			
	Tổng số	Việc hình sự	Việc DS, HNGĐ	Án HC, KT,LD	Tổng số	Việc hình sự	Việc DS, HNGĐ	Án HC, KT,LD
2011	536	83	442	11	458	79	368	11
2012	638	92	529	17	470	88	373	9
2013	1.120	98	969	53	952	83	841	28
2014	1.255	115	1057	83	1.067	104	914	49
2015	1.217	98	989	130	1.010	88	840	82
Cộng	4.766	486	3.986	294	3.957	442	3.336	179

Nguồn: Báo cáo của Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến năm 2015

Theo quy định của pháp luật thi hành án dân sự hiện hành, cơ quan thi hành án dân sự có trách nhiệm thi hành các bản án, quyết định dân sự, kinh tế,

hôn nhân gia đình, lao động, thương mại; đồng thời còn thi hành án phần dân sự trong các bản án, quyết định hình sự của Tòa án như: Phần án phí, hình phạt tiền, tịch thu tài sản, truy thu sung công, xử lý vật chứng; phần tài sản trong các bản án, quyết định hành chính; bản án, quyết định dân sự của Tòa án nước ngoài, quyết định của Trọng tài nước ngoài đã được Tòa án Việt Nam công nhận và cho thi hành tại Việt Nam; phán quyết, quyết định của Trọng tài thương mại; quyết định của Tòa án giải quyết phá sản; quyết định xử lý vụ việc cạnh tranh có liên quan đến tài sản của bên phải thi hành án của Hội đồng xử lý vụ việc cạnh tranh mà sau 30 ngày kể từ ngày có hiệu lực pháp luật đương sự không tự nguyện thi hành, không khởi kiện tại Tòa án. Do đó lượng việc và tiền mà Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên phải giải quyết hàng năm là lớn và phức tạp.

Từ năm 2011 đến năm 2015, Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã thụ lý và giải quyết một số lượng việc và tiền tương đối lớn, bình quân 1.100 việc và 10.000.000.000đ/năm; là đơn vị có lượng việc và tiền phải thụ lý giải quyết lớn thứ hai của tỉnh Thái Nguyên sau Chi cục thi hành án dân sự thành phố Thái Nguyên; số liệu thể hiện qua biểu dưới đây.

Bảng số 2.2: Kết quả thi hành án dân sự về việc của Chi cục thi hành án Thị xã từ năm 2011 đến năm 2015

<i>Năm</i>	<i>Số việc phải thi hành</i>	<i>Số việc có điều kiện thi hành</i>	<i>Số việc đã thi hành được</i>	<i>Tỷ lệ thi hành xong/ trên số có điều kiện thi hành</i>
2011	1.016	572	482	84,26%
2012	989	593	530	89,37%
2013	1.385	1.052	1000	96,08%
2014	1.187	927	795	85,7%
2015	1.148	869	790	90%
Cộng	5.725	4.013	3.597	89,5%

Nguồn: Báo cáo của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến năm 2015.

Bảng số 2.3: Kết quả thi hành án dân sự về tiền của Chi cục thi hành án Thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến năm 2015

Năm	Số tiền phải thi hành	Số tiền có điều kiện thi hành	Số tiền đã thi hành được	Tỷ lệ thi hành xong/ trên số có điều kiện thi hành
2011	4.816.150.000	2.179.336.000	2.458.212.000	74,06%
2012	6.346.641.000	3.239.679.000	3.022.607.000	92,6%
2013	6.430.998.000	3.806.333.000	2.570.665.000	86,78%
2014	13.124.637.000	7.309.627.000	5.815.010.000	70,38%
2015	10.003.464.000	6.228.179.000	5.417.631.000	88%
Tổng	40.721.890.000	22.763.154.000	17.641.779.000	89,5%

Nguồn: Báo cáo của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên từ năm 2011 đến năm 2015.

Trong quá trình thực hiện việc tổ chức thi hành án, cơ bản Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã chấp hành đúng, đầy đủ các quy định của pháp luật, nội quy, quy chế của ngành về trình tự thủ tục thi hành án. Việc thi hành án được thực hiện kịp thời, nhanh chóng, đúng quy định của pháp luật, đảm bảo lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, công dân.

Từ năm 2012 đến năm 2015, Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên 4 năm liên được Bộ Tư pháp công nhận danh hiệu “Tập thể lao động xuất sắc” và tặng Bằng khen. Đặc biệt năm 2013 đơn vị được tặng Cờ thi đua ngành Tư pháp. Về cá nhân có 02 Chấp hành viên được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen, 01 Chấp hành viên được công nhận đạt danh hiệu Chiến sỹ thi đua ngành Tư pháp; nhiều Chấp hành viên được Bộ trưởng Bộ Tư pháp tặng Bằng khen, Cục trưởng cục thi hành án dân sự tỉnh công nhận đạt danh hiệu Chiến sỹ thi đua cơ sở, Lao động tiên tiến và tặng Giấy khen.

Do chất lượng của đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự không ngừng được củng cố và tăng cường đã làm cho hiệu quả, chất lượng của hoạt động tổ chức thi hành án của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên không ngừng được nâng lên; hàng năm đơn vị đều hoàn thành vượt các chỉ tiêu, nhiệm vụ về thi hành án do Cục Thi hành án dân sự tỉnh Thái Nguyên và Bộ Tư pháp giao. Nhiều vụ việc phải tổ chức thi hành án có số tiền lớn, tính chất phức tạp đã được các Chấp hành viên tổ chức thi hành án kịp thời, đúng quy định của pháp luật tạo dư luận tốt trong xã hội, góp phần mang lại niềm tin đối với các cơ quan nhà nước.

Xin đơn cử một vụ việc cụ thể: Bản án số 10/2013/DSPT ngày 20/3/2013 của Tòa án nhân dân tỉnh Thái Nguyên xử về việc: Tranh chấp quyền sử dụng đất, giữa nguyên đơn : Ông Phạm Đình Lưu, bà Nguyễn Thị Hải (vợ ông Lưu), đều trú tại: xóm Làng Luông, thị trấn Bắc Sơn, huyện Phổ Yên (nay là thị xã Phổ Yên), tỉnh Thái Nguyên và bị đơn: Ông Đặng Văn Diễm và vợ là bà Lương Thị Chậm, đều trú tại: xóm Ba Quanh, xã Minh Đức, huyện Phổ Yên (nay là thị xã Phổ Yên), tỉnh Thái Nguyên. Theo quyết định của bản án thì: Buộc ông Đặng Văn Diễm và vợ là bà Lương Thị Chậm có trách nhiệm trả cho ông Phạm Đình Lưu và vợ là Nguyễn Thị Hải diện tích đất 421m² thuộc thửa 16, tờ bản đồ số 98 - VI thuộc xóm Ba Quanh, xã Minh Đức, thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên. Tài sản gắn liền với đất là 01 căn nhà cấp 4 diện tích 80 m².

Sau khi án có hiệu lực pháp luật, ông Phạm Đình Lưu và vợ là Nguyễn Thị Hải có đơn yêu cầu thi hành án, Chi cục trưởng Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã ra quyết định thi hành án, buộc ông Diễm, bà Chậm phải thi hành án các khoản nói trên; trong quá trình tổ chức thi hành án, Chấp hành viên đã giao quyết định thi hành án và ấn định thời gian tự nguyện theo qui định của pháp luật nhưng ông Diễm, bà Chậm không tự nguyện thi hành, Chấp hành viên cũng nhiều lần triệu tập nhưng vợ chồng ông Diễm, bà Chậm không

tới làm việc theo giấy triệu tập. Chấp hành viên phối hợp cùng chính quyền địa phương tới nhà làm việc, nhưng ông Điền, bà Chậm không hợp tác, kiên quyết không thi hành án, còn tuyên bố nếu cơ quan thi hành án thực hiện việc cưỡng chế thi hành án sẽ chống đối đến cùng và gài mìn cho nổ tung tất cả. Đứng trước tình hình đó, Chấp hành viên đã phối hợp với Hội phụ nữ, Hội nông dân và các tổ chức đoàn thể của địa phương động viên, thuyết phục vợ chồng ông Điền, bà Chậm thi hành án, nhưng không có kết quả. Để giải quyết dứt điểm bản án, ngày 12 tháng 11 năm 2013 Chấp hành viên đã ban hành quyết định cưỡng chế số 86/QĐ-CCTHA cưỡng chế giao quyền sử dụng đất của vợ chồng ông Điền, bà Chậm. Khi tổ chức cưỡng chế, gia đình ông Điền, bà Chậm đã chuẩn bị lực lượng rất đông là anh em, họ hàng, trong đó có trẻ em, phụ nữ, người già cố thủ ở trong nhà nhằm chống đối, cản trở việc thi hành án. Nhưng do nhận định đúng tình hình, xây dựng kế hoạch cưỡng chế phù hợp, dự liệu chính xác các tình huống có thể xảy ra trên thực tế và phải đảm bảo an toàn tuyệt đối trong khi tổ chức cưỡng chế. Chấp hành viên đã huy động đủ người và phương tiện cần thiết cho việc cưỡng chế cụ thể: Lực lượng trực tiếp tham gia cưỡng chế là 80 người gồm các thành phần như: Công an, Viện kiểm sát, Phòng cháy, Y tế, Điện lực, Tài nguyên Môi trường, Chính quyền địa phương và các đoàn thể như Hội phụ nữ, Hội cựu chiến binh,... Chấp hành viên đã huy động 01 xe chữa cháy, 01 xe cứu thương, 02 xe đặc chủng, đặc biệt Chấp hành viên đã thuê lực lượng công binh dò mìn trước khi cưỡng chế. Trước sự cương quyết của Chấp hành viên và đoàn cưỡng chế kết hợp với sự giải thích, động viên, thuyết phục của Chính quyền địa phương, các đoàn thể và nhân dân xóm; ông Điền, bà Chậm và gia đình đã tự nguyện chuyển ra khỏi nhà để bàn giao tài sản là nhà và 421 m² đất cho ông Lưu, bà Hải. Việc cưỡng chế kết thúc an toàn, tạo được dư luận tốt trong quần chúng nhân dân, bảo vệ được quyền và lợi ích chính đáng của công dân; góp phần giữ vững an ninh, trật tự tại địa phương.

Nhìn chung, trong những năm trở lại đây, công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên đã có những bước tiến đáng kể; kết quả thi hành án về việc và về tiền năm sau cao hơn năm trước. Công tác thi hành án dân sự cũng đã tác động tới ý thức chấp hành pháp luật, chấp hành nghĩa vụ của công dân góp phần giữ vững kỷ cương, ổn định chính trị, thúc đẩy xã hội phát triển.

2.3 Kết quả thực hiện thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

2.3.1. Kết quả đạt được

Thứ nhất: Luật thi hành án dân sự được sửa đổi, bổ sung năm 2014 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2015 đã tạo tiền đề quan trọng cho tổ chức và hoạt động của các cơ quan thi hành án, đồng thời tăng cường, củng cố và khẳng định vị thế của Chấp hành viên trong hoạt động thi hành án dân sự. Bên cạnh đó, một loạt các văn bản hướng dẫn thi hành Luật thi hành án dân sự năm 2014 như Nghị định số 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7/2015 của Chính phủ.... Đã cụ thể hóa, quy định các nội dung có liên quan nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, Chấp hành viên trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Thứ hai: Công tác thi hành án dân sự tại thị xã Phổ Yên trong thời gian qua luôn được sự quan tâm, chỉ đạo kịp thời của Tổng cục Thi hành án dân sự, Cục Thi hành án dân sự tỉnh, Đảng bộ, Chính quyền và nhân dân thị xã. Hiện tại Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã do đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã làm trưởng ban; hoạt động của các Ban chỉ đạo thi hành án đã tháo gỡ được nhiều khó khăn vướng mắc cho các cơ quan thi hành án, tạo điều kiện thuận lợi để các Chấp hành viên hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Bên cạnh đó, sự quan tâm phối hợp một cách có hiệu quả, đồng bộ của các cấp, các ngành, các cơ quan hữu quan trong hoạt động tổ chức thi hành án đã tạo điều kiện, môi trường làm việc tốt cho các Chấp hành viên, cán bộ làm công tác thi hành án dân sự;

Thứ ba: Đội ngũ cán bộ, Chấp hành viên thi hành án dân sự đã không ngừng học tập để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, cũng như trình độ

lý luận chính trị đáp ứng được các yêu cầu nhiệm vụ công tác trong tình hình mới, cụ thể:

Về phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp: Nhìn chung, đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự ở thị xã có phẩm chất chính trị vững vàng, trưởng thành qua thực tế công tác; luôn kiên định và tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, phấn đấu hết mình phục vụ đất nước và nhân dân. Có đạo đức nghề nghiệp, tận tụy với công việc, yêu ngành, yêu nghề; không ngừng học tập để nâng cao kiến thức về mọi mặt; có trách nhiệm với công việc, với nhân dân. Chấp hành tốt kỷ luật, kỷ cương trong ngành, sẵn sàng nhận mọi nhiệm vụ được giao và hoàn thành với chất lượng tốt nhất; giám nghĩ, giám làm, giám chịu trách nhiệm; thường xuyên tìm tòi, đổi mới cách nghĩ, cách làm, vận dụng một cách sáng tạo, khoa học các kiến thức và kinh nghiệm vào thực tế công tác. Qua đó đã góp phần quan trọng đưa công tác thi hành án dân sự của thị xã Phổ Yên trong những năm qua, có bước chuyển mình mạnh mẽ, hoàn thành tốt nhiệm vụ của ngành; phục vụ kịp thời cho nhiệm vụ chính trị của địa phương, giữ vững an ninh trật tự, trật tự an toàn xã hội; bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, công dân.

Về trình độ lý luận chính trị và chuyên môn nghiệp vụ: Như đã phân tích ở trên, hiện tại 100% số Chấp hành viên thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên đều có trình độ cử nhân luật, có trình độ lý luận chính trị đáp ứng yêu cầu phục vụ công tác, phần lớn còn trẻ luôn nỗ lực phấn đấu, vượt lên khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ một cách chất lượng và hiệu quả. Bên cạnh đó, Cục thi hành án dân sự tỉnh cũng quan tâm đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ Chấp hành viên, năm 2014, 2015 Cục thi hành án dân sự tỉnh đã cử 03 Chấp hành viên theo học các lớp Cao học luật; hàng năm đều cử các Chấp hành viên tham gia các lớp quản lý Nhà nước chương trình chuyên viên mở tại trường chính trị của tỉnh. Các Chấp hành viên đều có trình độ tin học, trình độ ngoại ngữ phù hợp với vị trí công tác và ngạch công chức.

Về cơ cấu Chấp hành viên và kỹ năng nghiệp vụ thi hành án: Cơ cấu Chấp hành viên thi hành án dân sự của thị xã Phổ Yên phù hợp với tổng số cán bộ, công chức của đơn vị, các Chấp hành viên đều đã được đào tạo qua các lớp đào tạo dài hạn về kỹ năng thi hành án dân sự; thường xuyên được rèn luyện trong môi trường công tác, trải qua nhiều thử thách nên đã vận dụng một cách thành thạo, sáng tạo các kỹ năng thi hành án dân sự vào thực tế, đem lại chất lượng, hiệu quả trong giải quyết công việc.

Bên cạnh đó, đội ngũ Chấp hành viên còn thường xuyên học hỏi kinh nghiệm, kỹ năng tổ chức thi hành án của các đơn vị thi hành án trong và ngoài tỉnh, để vận dụng vào thực tế công tác một cách kịp thời, giải quyết được nhiều vụ việc khó khăn, phức tạp; đẩy nhanh được tiến độ, chất lượng thi hành án, tạo được niềm tin của nhân dân, của xã hội đối với hoạt động thi hành án dân sự.

2.3.2. Hạn chế, bất cập trong thi hành án dân sự

+ *Những hạn chế, bất cập từ thực trạng pháp luật*

- Quy định của pháp luật thi hành án dân sự về xác minh điều kiện thi hành án của người phải thi hành án còn bất cập.

Khoản 2 Điều 44 Luật Thi hành án dân sự quy định “ *Trường hợp người phải thi hành án chưa có điều kiện thi hành án thì ít nhất 6 tháng một lần, Chấp hành viên phải xác minh điều kiện thi hành án; trường hợp người phải thi hành án chưa có điều kiện thi hành án là đang chấp hành hình phạt tù còn lại từ 02 năm trở lên hoặc không xác định được địa chỉ, nơi cư trú mới của người phải thi hành án thì thời hạn xác minh ít nhất 01 năm một lần* ”...

Quy định này đã tạo ra không ít khó khăn cho Chấp hành viên (tốn kém về thời gian và sức lực), nhất là xác minh những trường hợp người phải thi hành án sống lang thang không xác định được địa chỉ nơi cư trú và trường hợp người phải thi hành án có thời hạn chấp hành hình phạt tù từ 2 năm trở

nên. Bởi lẽ: Bản chất nội dung của việc xác minh điều kiện thi hành án của người phải thi hành án là xác minh về tài sản và thu nhập của người phải thi hành án có đủ để thi hành án hay không. Ngay sau khi ban hành quyết định thi hành án Chấp hành viên đã xác minh lần đầu là chưa có điều kiện thi hành án. Do đó đã không xác định được nơi cư trú thì cũng không xác minh được điều kiện thi hành án hoặc người phải thi hành án đang chấp hành hình phạt tù thì khó có thể có tài sản, thu nhập trong khi đang cải tạo tại trại giam.

- Quy định của pháp luật thi hành án dân sự về điều kiện xét miễn, giảm nghĩa vụ thi hành án đối với khoản thu nộp ngân sách nhà nước còn bất cập. Tại điều 61 Luật Thi hành án dân sự

Quy định của pháp luật như vậy đã phần nào giảm được một phần án tồn đọng nhưng chưa triệt để. Bởi lẽ: Trong trường hợp người phải thi hành án là người nghiện ma túy, đang chấp hành hình phạt tù mà phải thi hành khoản tiền phạt, truy thu sung công quỹ nhà nước trên 10 triệu đồng không có tiền để nộp 1/50, do đó không đủ điều kiện để xét miễn, giảm thi hành án, vì vậy lượng án tồn đọng còn nhiều, có những vụ việc tồn đọng đến gần 20 năm chưa giải quyết được.

+ Những khó khăn vướng mắc từ thực tiễn thị xã Phổ Yên

- Mặc dù hàng năm Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đều đã đạt và vượt chỉ tiêu về việc, về tiền nhưng lượng việc và tiền phải thi hành chuyển kỳ sau còn lớn. Năm 2015 chuyển tồn sang năm 2016 là 305 việc, tương đương với số tiền 4.552.833.000đ. Mặt khác số lượng án Tòa án chuyển sang ngày càng tăng, tính chất ngày càng phức tạp, dẫn đến số lượng vụ việc cơ quan thi hành án phải thụ lý tăng, vì vậy đã tạo ra áp lực công việc không nhỏ cho đội ngũ Chấp hành viên của đơn vị, trong khi biên chế có mặt của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên còn thiếu.

- Số lượng đơn thư khiếu nại, tố cáo về thi hành án tại thị xã Phổ Yên ngày càng phát sinh nhiều, nhất là đơn khiếu nại vượt cấp. Năm 2015 Chi cục Thi hành án dân sự thị xã đã thụ lý giải quyết 35 đơn khiếu nại và 02 đơn tố cáo.

- Ý thức chấp hành pháp luật của một bộ phận nhân dân còn chưa cao, không tự nguyện tự giác thực hiện đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

- Địa bàn thị xã Phổ Yên là địa bàn có nhiều người ở nơi khác đến lao động, làm ăn sinh sống nên có nhiều mối quan hệ xã hội đan xen, phức tạp, khi những người đó phải thi hành án thì việc xác minh, tổ chức thi hành án của Chấp hành viên gặp rất nhiều khó khăn.

- Sự phối hợp của chính quyền địa phương, các cơ quan hữu quan trên địa bàn thị xã Phổ Yên trong công tác thi hành án dân sự ở một số vụ việc còn hạn chế. Như cơ quan Tài nguyên - Môi trường, Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất còn chậm cung cấp thông tin đối với quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà theo yêu cầu của cơ quan thi hành án, dẫn đến việc người phải thi hành án có điều kiện để tẩu tán tài sản. Cơ quan Công an, Viện kiểm sát, Tòa án trong quá trình giải quyết vụ án không áp dụng ngay các biện pháp ngăn chặn tẩu tán tài sản nhất là các vụ án tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại. Dẫn đến có trường hợp trước khi bản án, quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật thì đương sự có rất nhiều tài sản, đến khi bản án, quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật và phải thi hành án thì đương sự đã bán hết tài sản. Như vậy đã tạo ra khó khăn cho việc thi hành án và nhiều vụ việc không thể thi hành được. Vai trò của Ban chỉ đạo Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có lúc hoạt động còn chưa có hiệu quả và mang tính hình thức, trong một số vụ việc chưa huy động được sự phối hợp của chính quyền địa phương, các cơ quan chuyên môn với công tác thi hành án dân sự.

2.3.3 Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên.

Thứ nhất: Số lượng án trong những năm gần đây tăng cao cả về việc và tiền, biên chế còn thiếu, cơ sở vật chất trang thiết bị làm việc còn khó khăn.

Thứ hai: Do ảnh hưởng của suy thoái kinh tế dẫn đến tình trạng một bộ phận không nhỏ doanh nghiệp, hộ kinh doanh bị thua lỗ, mất khả năng thanh toán phát sinh các vụ án dân sự mà ngành Thi hành án dân sự phải tổ chức thi hành, tài sản đã kê biên, định giá, bán đấu giá nhưng không có người mua dẫn đến chưa thi hành được. Người phải thi hành án không có tài sản hoặc có trường hợp bỏ địa phương đi không xác định được nơi cư trú mới nhưng lại chưa đủ điều kiện để được đưa ra xem xét miễn, giảm thi hành án; trong số việc thi hành án còn đang tổ chức thi hành có nhiều vụ việc phức tạp, khó thi hành.

Thứ ba: Ý thức chấp hành pháp luật của người phải thi hành án chưa cao, nhiều trường hợp cố tình chây ì, không tự nguyện thi hành, khiếu nại nhằm mục đích trì hoãn, kéo dài thời gian nên phải tổ chức cưỡng chế, trong đó có nhiều vụ việc cưỡng chế liên quan đến đất đai bắt buộc phải kéo dài thời gian thi hành án. Việc cung cấp thông tin của người được thi hành án về điều kiện thi hành án của người phải thi hành án chưa chính xác nên cơ quan Thi hành án dân sự phải tiến hành xác minh lại. Một số bản án, quyết định của Tòa án tuyên không rõ nên khó thi hành, trong đó có vụ việc phải kiến nghị cơ quan có thẩm quyền xem xét lại bản án.

Thứ tư: Vai trò chỉ đạo của Ban Chỉ đạo Thi hành án dân sự chưa rõ nét, hoạt động còn hình thức. Sự phối hợp giữa cơ quan Thi hành án dân sự với các cơ quan liên quan có lúc, có việc còn chưa chặt chẽ. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật hiệu quả chưa cao, hình thức tuyên truyền chưa phong phú, chưa phù hợp với thực tiễn do vậy nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về thi hành án của người dân chưa cao.

Thứ năm: Việc phân loại án và tổ chức thi hành án còn có tình trạng chưa chính xác. Công tác chỉ đạo, điều hành của Lãnh đạo Chi cục chưa quyết liệt, cụ thể, chi tiết đến từng vụ việc và từng Chấp hành viên. Một bộ phận công chức trong ngành tinh thần trách nhiệm chưa cao, trình độ chuyên môn còn hạn chế, chưa thật sự tích cực trong công tác, ngại va chạm nên có phần thụ động trong công việc dẫn đến có một số vụ việc tuy có điều kiện nhưng chưa được thi hành dứt điểm. Việc phân loại án còn chậm, còn một số vụ việc phân loại chưa chính xác dẫn đến sai sót trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Kết luận chương 2

Những năm gần đây công tác Thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã Phổ Yên có nhiều chuyển tích cực trên tất cả các lĩnh vực công tác, cụ thể: việc xây dựng và tổ chức triển khai thực kế hoạch đảm bảo kịp thời đồng bộ, rõ người, rõ việc, rõ thời gian hoàn thành, chấn chỉnh, tăng cường kỷ cương, kỷ luật hành chính, phát huy vai trò và trách nhiệm của người đứng đầu; kết quả Thi hành án dân sự của đơn vị đạt kết quả cao; qua đó bảo đảm hiệu lực cho bản án, quyết định của Tòa án được thi hành trên thực tế, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của Nhà nước, cơ quan, tổ chức và công dân, tạo được sự đồng thuận, niềm tin của nhân dân đối với công tác Thi hành án dân sự; kết quả giải quyết các đơn thư khiếu nại, tố cáo đạt và vượt chỉ tiêu; công tác kiểm tra thực hiện thường xuyên, chặt chẽ; tổ chức bộ máy, cán bộ của đơn vị tiếp tục được củng cố, kiện toàn, tư tưởng chính trị, ý thức trách nhiệm, tác phong làm việc của công chức nâng cao hơn trước, đã gương mẫu thực hiện quy tắc đạo đức nghề nghiệp, đạo đức Chấp hành viên, các nội quy, quy chế cơ quan và gương mẫu trong đạo đức lối sống theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; mối quan hệ phối hợp với các ngành hữu quan tiếp tục duy trì. Hoạt động của tổ chức Đảng, các đoàn thể được duy trì và có hiệu quả.

Tuy nhiên bên cạnh những kết quả đạt được nêu trên, thực tiễn thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên còn một số tồn tại đó là một số địa phương, cấp

uỷ, chính quyền còn chưa thật sự quan tâm đến thực hiện pháp luật thi hành án dân sự. Ban chỉ đạo thi hành án hoạt động còn hình thức. Một số tổ chức và cá nhân có liên quan đến thi hành án chưa làm hoặc làm chưa hết trách nhiệm của mình theo luật định, chưa tạo ra mối quan hệ phối hợp hiệu quả. Hoạt động kiểm tra, giám sát từ phía Viện kiểm sát, Hội đồng nhân dân các cấp chưa đáp ứng được yêu cầu. Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho quần chúng nhân dân về thi hành án còn chưa thực sự được quan tâm. Do đó, lượng án tồn đọng còn lớn. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tồn tại kể trên, đó là pháp luật chưa hoàn thiện, vai trò lãnh đạo của cấp uỷ, quản lý nhà nước của các cơ quan có thẩm quyền có lúc có nơi bị buông lỏng, trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức có liên quan đến thi hành án còn chưa đầy đủ... Từ thực trạng trên, phần tiếp theo, tác giả trình bày phương hướng và các giải pháp thích hợp nhằm tăng cường công tác thi hành án dân sự ở tại thị xã Phổ Yên trong thời gian tới.

Chương 3

PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG THI HÀNH ÁN DÂN SỰ TRONG THỜI GIAN TỚI

3.1 Phương hướng tăng cường thi hành án dân sự trong thời gian tới

Việc cải cách hành chính, cải cách tư pháp đang là một đòi hỏi khách quan và cấp thiết trong giai đoạn hiện nay. Đảng ta đã ban hành nhiều văn bản với mục tiêu, nhiệm vụ mang tính chiến lược là xây dựng một nền tư pháp trong sạch, vững mạnh, công bằng, dân chủ, nghiêm minh, từng bước hiện đại, phục vụ nhân dân, phụng sự tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Để thực hiện được mục tiêu đó thì việc tìm ra các giải pháp khắc phục tình trạng nhiều bản án dân sự đã có hiệu lực pháp luật nhưng chậm được thi hành là cần thiết. Mặt khác, việc tìm ra các giải pháp để giải quyết án tồn đọng trong công thi hành án dân sự nói chung, công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên nói riêng còn là một yêu cầu của quá trình hội nhập. Do đó hệ thống pháp luật của Việt Nam cũng phải sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với luật pháp quốc tế. Do đó, trong lĩnh vực thi hành án dân sự cũng đòi hỏi phải có những giải pháp mới, có hiệu quả.

Bên cạnh đó, việc giải quyết được tình trạng án tồn đọng sẽ góp phần thiết thực vào việc duy trì và giữ vững kỷ cương phép nước, xây dựng nhà nước pháp quyền, bảo vệ tài sản của nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của công dân.

Ở nước ta, Đảng Cộng sản Việt Nam là tổ chức duy nhất lãnh đạo mọi hoạt động của Nhà nước ta. Đảng lãnh đạo Nhà nước thông qua việc đề ra đường lối, chủ trương, chính sách lớn, định hướng cho sự phát triển và kiểm tra việc tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách đó.

Nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên hiện nay cũng phải được thực hiện trên cơ sở quán triệt các quan điểm

của Đảng về lĩnh vực này. Đó là các quan điểm mang tính chỉ đạo của Đảng trong các văn kiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII, VIII, IX, Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 (khóa VII), Nghị quyết Hội nghị Trung ương 3 (khóa VIII), Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 (khóa IX), Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 02 tháng 02 năm 2002 của Bộ Chính trị về một số nhiệm vụ trọng tâm công tác tư pháp trong thời gian tới, Nghị quyết số 48-NQ/TW ngày 25 tháng 04 năm 2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam đến năm 2010, định hướng đến năm 2020, Nghị quyết số 49- NQ/TW ngày 02 tháng 06 năm 2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020, Nghị quyết số 37/2012/QH13 của Quốc hội Về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm, công tác của Viện Kiểm sát nhân dân, của Tòa án nhân dân và công tác thi hành án năm 2013.

Trên cơ sở đường lối đổi mới của Đảng về xây dựng Nhà nước pháp quyền, về cải cách tư pháp, Nghị quyết số 48-NQ/TW về Chiến lược xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam đến năm 2010, định hướng đến năm 2020 của Bộ Chính trị ngày 24/5/2005. Nghị quyết số 49-NQ/TW ngày 02 tháng 06 năm 2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020 chỉ rõ "Chuẩn bị những điều kiện về cán bộ, cơ sở vật chất để giao cho Bộ tư pháp giúp Chính phủ thống nhất quản lý công tác thi hành án", "từng bước thực hiện việc xã hội hoá và qui định những hình thức, thủ tục để giao cho tổ chức không phải là cơ quan nhà nước thực hiện một số công việc thi hành án", "xây dựng lực lượng cánh sát hỗ trợ tư pháp chính quy, đáp ứng kịp thời cho hoạt động xét xử, thi hành án" [26].

Qua nghiên cứu các văn kiện nói trên, có thể rút ra một số phương hướng chỉ đạo của Đảng và Nhà nước cần quán triệt trong việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự nhằm nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự như sau:

Thứ nhất, nâng cao hiệu quả hoạt động thi hành án dân sự trên cả nước và ở thị xã Phổ Yên hiện nay phải phù hợp và đúng đường lối, chủ trương của Đảng về cải cách hành chính, cải cách tư pháp, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân.

Cải cách hành chính, cải cách tư pháp là một trong những yêu cầu chung của công cuộc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, đồng thời cũng là yêu cầu bức xúc trong việc đổi mới hoạt động thi hành án dân sự, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thi hành án dân sự. Thực hiện pháp luật nói chung và thực hiện pháp luật thi hành án nói riêng phải luôn bám sát đường lối, chủ trương của Đảng, phục vụ có hiệu quả các nhiệm vụ chính trị trong từng giai đoạn của cách mạng. Các chủ trương của Đảng về việc đổi mới tổ chức và hoạt động của cơ quan thi hành án, bảo đảm thi hành các bản án, quyết định của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật của Tòa án được nêu trong các văn kiện phải được thực hiện nghiêm chỉnh.

Hoạt động thi hành án dân sự là một nội dung của hoạt động nhà nước, là một bộ phận của hoạt động tư pháp, mang tính chất hành chính - tư pháp, nên hoạt động thi hành án dân sự có mối quan hệ mật thiết đối với toàn bộ hoạt động của nhà nước, nhất là hoạt động tư pháp. Hoạt động thi hành án dân sự mặc dù không phải là một khâu trong quá trình tố tụng của các cơ quan tư pháp, nhưng nó lại có ảnh hưởng rất lớn đến hiệu quả hoạt động của các cơ quan này. Do đó, đảm bảo thực hiện pháp luật thi hành án dân sự cũng là một trong những biện pháp để đẩy mạnh cải cách tư pháp, cải cách hành chính, xây dựng bộ máy nhà nước trong sạch, vững mạnh và nó phải được đặt trong tổng thể của cải cách tư pháp, cải cách bộ máy Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Việc đổi mới tổ chức, hoạt động của các cơ quan thi hành án là vấn đề mang tính chiến lược, nằm trong quá trình cải cách hành chính, cải cách tư pháp của Nhà nước ta, vì vậy, cần hoàn thiện pháp luật về

thi hành án nói chung, pháp luật về thi hành án dân sự nói riêng, nhằm tạo cơ sở pháp lý cho việc đổi mới tổ chức, hoạt động thi hành án dân sự, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật thi hành án dân sự.

Thứ hai, nâng cao trách nhiệm của cơ quan thi hành án, bảo đảm các bản án, quyết định của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật phải được tôn trọng, thi hành triệt để và kịp thời.

Quán triệt quan điểm này, thị xã Phổ Yên nói riêng và các địa phương trong cả nước cần tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện pháp luật thi hành án nói chung, thực hiện pháp luật thi hành án dân sự nói riêng trong các năm qua ở địa phương mình, nêu rõ những ưu, nhược điểm, những khó khăn vướng mắc, các nguyên nhân dẫn đến việc hạn chế trong thực hiện pháp luật về thi hành án dân sự, từ đó xây dựng các kiến nghị, đề xuất với Quốc hội, Chính phủ các giải pháp đảm bảo việc thi hành án dân sự có hiệu quả, khắc phục những hạn chế trong công tác thi hành án dân sự như hiện nay.

Thứ ba, phát huy được sức mạnh tổng hợp của các tổ chức trong hệ thống chính trị trong giáo dục thuyết phục, hoà giải thi hành án dân sự.

Để nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật thi hành án dân sự, điều đầu tiên đặt ra là thái độ của các chủ thể pháp luật thi hành án dân sự đối với công tác thi hành án dân sự. Nếu như các cơ quan nhà nước, các tổ chức, đoàn thể và nhân dân có thái độ đúng đắn đối với thi hành án dân sự, thì họ sẽ quan tâm đến thi hành án dân sự, nhờ đó họ sẽ tích cực tham gia vào hoạt động thi hành án dân sự.

Thi hành án dân sự là hoạt động mang tính thực tiễn cao và gắn bó chặt chẽ với cơ sở. Đồng thời, do thi hành án dân sự liên quan trực tiếp đến tài sản của đương sự, có ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống người phải thi hành án và gia đình, nên thi hành án dân sự có liên quan đến nhiều cơ quan nhà nước như: Tòa án, Viện kiểm sát, Cơ quan thuế, Tài chính, Tài nguyên - môi trường, công an... và có tác động lớn đến tình hình an ninh chính trị của từng địa phương. Do đó, trong quá trình tổ chức thi hành án dân sự, cơ quan thi

hành án dân sự cần phải có sự lãnh đạo, chỉ đạo phối hợp của các cấp ủy đảng và chính quyền, nếu như cấp ủy và chính quyền địa phương không coi thi hành án dân sự là việc chung và có trách nhiệm thì việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự sẽ rất khó khăn.

Thứ tư, phải bảo đảm hiệu lực thi hành của bản án, quyết định của Tòa án, bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của đương sự và những người có quyền, lợi ích liên quan khác.

Bảo đảm để các bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật của Tòa án được thi hành thực tế trong đời sống xã hội chính là mục đích hướng tới của thi hành án nói chung, thi hành án dân sự nói riêng. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện pháp luật thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên trước hết phải thi hành các bản án, quyết định của Tòa án đã được cơ quan thi hành án thụ lý ra quyết định thi hành án. Việc bảo đảm thực hiện pháp luật thi hành án dân sự phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó có yếu tố cơ chế quản lý, tổ chức, bộ máy, đội ngũ cán bộ làm nhiệm vụ thi hành án, sự quan tâm của chính quyền các cấp, tinh thần trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân có liên quan, ý thức chấp hành và tôn trọng pháp luật của đương sự, các điều kiện kinh tế - xã hội, nâng cao hiệu quả của thực hiện pháp luật thi hành án dân sự... Tuy nhiên, điều quan trọng nhất là các cơ quan, tổ chức được giao nhiệm vụ thi hành án dân sự phải đủ mạnh, được quan tâm, đáp ứng đầy đủ các điều kiện để họ thực hiện thi hành án dân sự có hiệu quả.

Để bảo đảm hiệu lực thi hành của bản án, quyết định của Tòa án, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của đương sự và những người có quyền, lợi ích liên quan khác, trước hết là nâng cao việc chấp hành pháp luật về thi hành án.

+ Các cơ quan thi hành án, Chấp hành viên cần phải phải tạo thuận lợi, tránh tình trạng quan liêu, sách nhiễu, gây phiền hà cho các đương sự, người

có quyền, lợi ích liên quan. Đặc biệt, phải gắn với việc đổi mới thủ tục thi hành án, bảo đảm bảo việc thi hành án nhanh chóng, hiệu quả, đúng pháp luật.

+ Các cơ quan điều tra, truy tố, xét xử thực hiện đầy đủ trách nhiệm của mình theo qui định của pháp luật trong việc áp dụng các biện pháp ngăn chặn như kê biên, phong tỏa, tạm giữ tài sản của người phạm tội, ngăn ngừa việc tẩu tán tài sản, thì việc thi hành án sẽ thuận lợi.

+ Để tổ chức thi hành dứt điểm các bản án khó, đối tượng có điều kiện thi hành án, nhưng cố tình chống đối, chây ì, cơ quan thi hành án đòi hỏi phải áp dụng các biện pháp cưỡng chế cần thiết. Để đảm bảo cưỡng chế thành công, đòi hỏi có sự phối hợp chặt chẽ, của các cơ quan hữu quan như công an, kiểm sát, chính quyền và các tổ chức đoàn thể ở địa phương; nhân dân địa phương, các cơ quan, tổ chức kinh tế có liên quan đến hoạt động thi hành án dân sự để đảm bảo phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị vào việc thi hành án dân sự.

Do đó, để nâng cao hiệu quả bảo đảm việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự phải nhằm nâng cao tinh thần trách nhiệm của các cơ quan hữu quan trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình; đảm bảo được sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan thi hành án dân sự với các cơ quan hữu quan trong quá trình tổ chức thi hành bản án, quyết định có hiệu lực thi hành của Tòa án và của Trọng tài thương mại từ đó phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn xã hội vào thi hành án dân sự.

Thứ năm, Thực hiện triệt để nguyên tắc pháp chế trong thi hành dân sự.

Đảm bảo nguyên tắc pháp chế là quan điểm cần được quán triệt sâu sắc trong quá trình tổ chức và hoạt động thi hành án nói chung, thi hành dân sự nói riêng, là nguyên tắc xuyên suốt toàn bộ hoạt động thi hành án dân sự từ giai đoạn xây dựng pháp luật thi hành án, tổ chức thực hiện pháp luật thi hành án nghiêm chỉnh, xử lý nghiêm khắc hành vi vi phạm pháp luật thi hành án.

Do đó, các quy định của pháp luật thi hành án dân sự phải được tuân thủ, chấp hành nghiêm chỉnh. Cơ quan thi hành án có trách nhiệm tổ chức thi hành nghiêm chỉnh bản án, quyết định của Tòa án. Mọi vi phạm pháp luật thi hành án dân sự từ phía cơ quan thi hành án, chấp hành viên, các tổ chức, cá nhân có liên quan đến thi hành án phải bị xử lý kịp thời.

Quán triệt quan điểm này, chúng ta phải nhanh chóng xây dựng hoàn thiện và thực hiện tốt pháp luật thi hành án dân sự nhằm tạo cơ sở pháp lý cho việc xác lập trật tự và nâng cao hiệu quả hoạt động thi hành án đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp, phát huy tích cực, chủ động của cấp uỷ, chính quyền và của ủy ban Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể nhân dân địa phương.

3.2 Giải pháp chung nhằm tăng cường thi hành án dân sự

Trên cơ sở các quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự và trên cơ sở lý luận của vấn đề về thi hành án dân sự, căn cứ vào tình hình thực tiễn thi hành án dân sự, xin đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự, các giải pháp đó là:

3.2.1. Tiếp tục hoàn thiện các quy định của pháp luật về thi hành án dân sự

Hệ thống pháp luật về thi hành án dân sự hiện nay đã có nhiều sửa đổi, bổ sung; Luật thi hành án dân sự năm 2008, cùng một loạt các Nghị định, Thông tư và các văn bản dưới luật khác hướng dẫn thi hành; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật thi hành án dân sự được Quốc hội thông qua ngày 25 tháng 11 năm 2014 và có hiệu lực thi hành ngày 01 tháng 7 năm 2015 đã tạo cơ sở pháp lý quan trọng cho hoạt động thi hành án dân sự, nâng cao vai trò, vị trí của đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự, bước đầu góp phần đem lại sự chuyên biến tích cực trong hoạt động thi hành án dân sự nói chung và nâng cao chất lượng của đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự nói riêng. Tuy nhiên hệ thống pháp luật thi hành án dân sự hiện nay phần nào vẫn

chưa đáp ứng được đòi hỏi và yêu cầu của thực tiễn, quy định về trình tự, thủ tục trong thi hành án còn rườm rà, phức tạp; nhiệm vụ của Chấp hành viên thi hành án dân sự thì nặng nề, tiềm ẩn nhiều rủi ro, nhưng vị trí, vai trò, quyền hạn của họ lại bị hạn chế, chế độ đãi ngộ chưa phù hợp, cơ chế bảo vệ còn yếu, từ đó tạo ra tâm lý e ngại, không thực sự yên tâm trong thực thi nhiệm vụ; việc xã hội hóa công tác thi hành án dân sự theo tinh thần của cải cách tư pháp diễn ra còn chậm, hiện nay vẫn mới dừng lại ở việc thí điểm tại một số địa phương... Tất cả những hạn chế đó là một trong những nguyên nhân chính làm cho công tác thi hành án dân sự hiện nay, chưa thực sự ngang tầm với thực tế, chưa đáp ứng được với yêu cầu, đòi hỏi của xã hội và của công cuộc cải cách tư pháp mà Đảng và Nhà nước ta đặt ra. Án tồn đọng so với trước đây tuy có giảm, nhưng vẫn còn nhiều; chất lượng của đội ngũ cán bộ công chức, đặc biệt là đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự còn nhiều điều đáng phải bàn; tình trạng thi hành không đầy đủ, không kịp thời nội dung của các bản án, quyết định Tòa án làm thiệt hại tới lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, công dân còn xảy ra, dẫn đến tình trạng khiếu nại, tố cáo kéo dài, gây mất an ninh trật tự; việc cán bộ, Chấp hành viên thi hành án dân sự vi phạm pháp luật, gây khó khăn cho các đương sự, đòi và nhận hối lộ,... có chiều hướng gia tăng trong những năm gần đây. Những điều này, đã gây ra nhiều bức xúc trong dư luận xã hội, làm giảm lòng tin của nhân dân đối với các cơ quan thực thi pháp luật.

Chính vì vậy, việc hoàn thiện hệ thống pháp luật về thi hành án dân sự hiện nay là một việc làm cấp thiết, để hoạt động thi hành án dân sự trở về với đúng bản chất và ý nghĩa vốn có của nó, góp phần quan trọng vào việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Theo đó, hệ thống pháp luật về thi hành án dân sự, cần hoàn thiện đáp ứng được các yêu cầu cơ bản sau:

- Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và phù hợp với yêu cầu cải cách tư pháp hiện nay.

- Nâng cao địa vị pháp lý của cơ quan thi hành án và Chấp hành viên trong đời sống xã hội; tạo mọi điều kiện thuận lợi để cơ quan thi hành án và đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự hoàn thành nhiệm vụ một cách tốt nhất; tạo cơ chế hữu hiệu bảo vệ cán bộ, Chấp hành viên của các cơ quan thi hành án dân sự. Tăng cường quyền hạn cho đội ngũ Chấp hành viên thi hành án dân sự để phù hợp với tình hình thực tế, như việc Chấp hành viên có quyền ra lệnh khám xét, ra lệnh buộc áp giải,...

- Xây dựng Thông tư liên ngành về việc quản lý nhân khẩu của người phải thi hành án, trên cơ sở qui định trách nhiệm của cơ quan thi hành án, cơ quan công an và chính quyền địa phương trong việc thông báo về nơi cư trú của người phải thi hành án.

- Xây dựng được một cơ chế quản lý, chỉ đạo, phối hợp thống nhất, đồng bộ trong hoạt động thi hành án dân sự; đảm bảo mọi cơ quan, tổ chức, cá nhân phải thực hiện đầy đủ, kịp thời các yêu cầu, đề nghị chính đáng của cơ quan thi hành án dân sự và Chấp hành viên. Nếu các chủ thể có liên quan, không thực hiện các yêu cầu, đề nghị của cơ quan thi hành án và Chấp hành viên, tùy theo mức độ vi phạm, ngoài việc xử phạt hành chính, nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường, xử lý kỷ luật, hay truy cứu trách nhiệm hình sự.

3.2.2. Tăng cường công tác xã hội hóa lĩnh vực thi hành án dân sự

Nhà nước quản lý, điều hành; đảm bảo thực thi cơ chế giám sát của các cơ quan giám sát và của nhân dân; đảm bảo Bản án, Quyết định có hiệu lực của Tòa án, của các cơ quan có thẩm quyền khác theo quy định phải được thi hành nghiêm minh. Xã hội hóa hoạt động thi hành án dân sự cần phải có lộ trình phù hợp tránh tình trạng tổ chức và hoạt động của các văn phòng Thừa phát lại tràn lan, tùy tiện, tạo điều kiện cho các thế lực "xã hội đen" thao túng, xem đây là hình thức hợp pháp của việc sử dụng bạo lực để "đòi nợ thuê". Tuy nhiên, qua

bước đầu thành công của hoạt động Thừa phát lại ở Thành phố Hồ Chí Minh, và một số tỉnh, thành phố thì Nhà nước cần tiếp tục nhân rộng mô hình Thừa phát lại tới một số tỉnh, thành phố khác. Mặt khác, Nhà nước cần tăng cường quản lý, hỗ trợ, nhất là hỗ trợ bằng cách chia sẻ một số công việc của các cơ quan Tòa án, Thi hành án dân sự, hỗ trợ một phần kinh phí, phương tiện hoạt động để các Văn phòng Thừa phát lại có thời gian tự đứng vững. Nhà nước cần phải hoàn thiện các văn bản pháp luật quy định về tổ chức và hoạt động của Thừa phát lại. Tiến tới Nhà nước cần thành lập tổ chức xã hội hoạt động nghề nghiệp của các hoạt động hỗ trợ tư pháp đã được xã hội hóa như công chứng, Thừa phát lại... như mô hình của tổ chức Luật sư để quản lý và tổ chức, hoạt động của các lĩnh vực nêu trên thuận lợi hơn.

Có thể nói, trong điều kiện hiện nay, khi mà tỷ lệ án tồn đọng nhiều, lực lượng cán bộ, chấp hành viên mỏng, chỉ làm việc giờ hành chính thì việc thực hiện mô hình thừa phát lại là lựa chọn cần thiết bởi thừa phát lại có thể đi xác minh điều kiện thi hành án, lập vi bằng... không chỉ trong giờ hành chính mà cả ngoài giờ, ngày nghỉ... Cần đẩy mạnh việc xã hội hóa công tác thi hành án, không chỉ thực hiện thí điểm ở một số tỉnh, thành phố như hiện nay mà lên sớm nhân rộng ra các tỉnh, thành khác.

Trong điều kiện hiện nay khi nhà nước ta đang chủ trương cải cách tư pháp, xây dựng nhà nước pháp quyền, thực hiện việc hội nhập kinh tế, quốc tế, khi thực tiễn thi hành án còn gặp nhiều khó khăn, tỉ lệ án tồn đọng vẫn cao thì việc đưa ra được những giải pháp hạn chế án tồn đọng là một việc làm cần thiết mang tính khách quan.

3.3 Giải pháp cụ thể nhằm tăng cường thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên

3.3.1. Tăng cường quản lý trong công tác thi hành án dân sự

Đổi mới phương thức quản lý, chỉ đạo của lãnh đạo theo hướng sâu sát, rõ người, rõ việc và rõ thời gian hoàn thành; phát huy tinh thần trách nhiệm

của Thủ trưởng đơn vị trong quản lý, điều hành hoạt động của cơ quan; tăng cường đi cơ sở nắm tình hình và kịp thời chỉ đạo giải quyết những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong công tác.

Tăng cường hơn nữa vai trò lãnh đạo của các cấp ủy Đảng và tổ chức cơ sở Đảng các cấp đối với công tác thi hành án dân sự. Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần tích cực, chủ động tham mưu cho Cục Thi hành án dân sự tỉnh, cấp ủy, chính quyền địa phương và Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã để hoạt động thi hành án dân sự đạt kết quả công tác cao hơn. Quản lý và kiện toàn mạnh mẽ công tác cán bộ cả về số lượng, chất lượng. Tổ chức đường dây nóng để lắng nghe sự phản ánh của cán bộ và nhân dân về hoạt động thi hành án dân sự. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát trong lĩnh vực thi hành án dân sự. Hoạt động của Ban Chỉ đạo thi hành án cần phải được duy trì thường xuyên và có chất lượng, phân công nhiệm vụ rõ ràng và có cơ chế bồi dưỡng, cơ chế phối hợp tốt cho các thành viên của Ban Chỉ đạo... Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn, tập huấn pháp luật về thi hành án dân sự hiện hành. Phối hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa cơ quan thi hành án với các cơ quan hữu quan, các tổ chức chính trị - xã hội trong hoạt động thi hành án. Tích cực xác minh, phân loại án, đề cao công tác hòa giải, thuyết phục người phải thi hành án tự nguyện thi hành, kiên quyết cưỡng chế những đối tượng có điều kiện nhưng cố tình chây ì, chống đối việc thi hành án. Đẩy mạnh công tác xét miễn, giảm thi hành án.

Đổi mới và nâng cao chất lượng quản lý, điều hành của cơ quan, rà soát, bổ sung hoàn thiện các quy chế như: quy chế làm việc, quy chế dân chủ ở cơ sở, quy chế quản lý tài sản công, quy chế chi tiêu nội bộ...và tổ chức thực hiện đúng các quy chế đã ban hành, đảm bảo theo nguyên tắc tập trung dân chủ, thống nhất. Cải tiến chế độ hội họp, tăng cường thời gian hướng về cơ sở.

Tổ chức cho Cán bộ, Chấp hành viên đi học tập kinh nghiệm của một số đơn vị thi hành án có thành tích xuất sắc, cách làm hay, hiệu quả cao. Tiếp tục

giải quyết đúng pháp luật đơn, thư khiếu nại, tố cáo... Ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin trong hoạt động thi hành án dân sự; Phát động và thực hiện tốt công tác thi đua, khen thưởng.

3.3.2. Kiện toàn tổ chức, bộ máy và nâng cao năng lực hoạt động của đội ngũ Chấp hành viên ở thị xã Phổ Yên

Để bảo đảm thực hiện pháp luật thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, thì bên cạnh việc hoàn thiện pháp luật về thi hành án dân sự thì việc kiện toàn tổ chức, bộ máy cơ quan thi hành án và nâng cao năng lực hoạt động của đội ngũ chấp hành viên là vô cùng cần thiết.

Tiếp tục thực hiện tốt công tác tổ chức cán bộ, nhất là việc kiện toàn đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý, cán bộ có chức danh pháp lý; chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương hành chính gắn với việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 và cuộc vận động làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh và tổ chức thực hiện nghiêm 5 Chuẩn mực đạo đức nghề của cán bộ, công chức, viên chức ngành Tư pháp.

Tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức, bộ máy của đơn vị; thực hiện tốt công tác tuyển dụng, bổ nhiệm, đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch, luân chuyển cán bộ, công chức; siết chặt kỷ cương, kỷ luật kết hợp với giáo dục chính trị, tư tưởng, phẩm chất đạo đức nghề nghiệp thường xuyên cho đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác thi hành án dân sự, bảo đảm có bộ máy tổ chức và đội ngũ cán bộ, công chức đủ về số lượng, mạnh về chất lượng, thực thi có hiệu quả Luật Thi hành án dân sự.

Việc kiện toàn tổ chức, bộ máy cơ quan thi hành án cần thực hiện theo hướng nâng cao vai trò của cơ quan thi hành án, bảo đảm tương xứng với vị trí của các cơ quan tiền hành tố tụng ở địa phương như Tòa án, Viện kiểm sát, Công an. Trước hết cần tăng cường thêm biên chế cho cơ quan Thi hành án. Trong thời gian tới ở thị xã Phổ Yên cần nhanh chóng tăng tổng biên chế của

đơn vị lên 20 cán bộ, công chức, đảm bảo mỗi Chấp hành viên có 1 thư ký giúp việc.

Bộ Tư pháp cần nhanh chóng đáp ứng đầy đủ và kịp thời kinh phí hoạt động cho cơ quan thi hành án, tăng cường cơ sở vật chất, phương tiện hoạt động cần thiết, từng bước nghiên cứu và triển khai có hiệu quả việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thi hành án, nhằm hiện đại hóa và nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan thi hành án và cơ quan quản lý thi hành án.

Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm tra chéo, giao ban nghiệp vụ, tổ chức các cuộc họp chuyên đề để đánh giá cụ thể kết quả thi hành án tại đơn vị, kịp thời biểu dương khen thưởng những đơn vị, cá nhân hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ từ đó phát triển nhân rộng nhân tố tích cực điển hình; phê bình chấn chỉnh, xử lý thiếu sót, sai phạm trong hoạt động thi hành án.

Để nâng cao năng lực hoạt động của đội ngũ Chấp hành viên, đơn vị phải thường xuyên rà soát, đặc biệt là đội ngũ Chấp hành viên. Thường xuyên chăm lo công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công chức thi hành án cả về chuyên môn nghiệp vụ và lý luận chính trị cho đội ngũ cán bộ làm công tác thi hành án. Kết hợp đào tạo nghề với việc đẩy mạnh tiêu chuẩn hóa đối với đội ngũ Chấp hành viên, trong đó xác định rõ tiêu chuẩn chuyên môn, nghiệp vụ và đạo đức lối sống. Trong quy hoạch, đào tạo chấp hành viên cần tính đến cán bộ trẻ, cán bộ có năng lực và trình độ nhằm đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác thi hành án và hội nhập kinh tế quốc tế

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần phân công Chấp hành viên phụ trách địa bàn, bám sát và liên tục xác minh điều kiện thi hành án của người phải thi hành án khi có điều kiện là tổ chức thi hành ngay.

3.3.3. Tăng cường phối hợp giữa cơ quan thi hành án với các cơ quan hữu quan trong việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự

Phát huy tốt hơn nữa công tác phối hợp liên ngành trong thi hành án dân sự; tranh thủ sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền địa phương trong công tổ chức thi hành án. Công tác thi hành án dân sự là hoạt động mang tính thực tiễn, xã hội rộng rãi, có thể nói hầu hết các hoạt động thi hành án dân sự đều được triển khai trong thực tiễn và gắn bó chặt chẽ với cơ sở. Đồng thời, do thi hành án dân sự liên quan trực tiếp đến tài sản của đương sự, có ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống người phải thi hành án và gia đình, nên thi hành án dân sự có liên quan đến nhiều cơ quan nhà nước khác nhau như Tòa án, Viện kiểm sát, Công an, Thuế, Tài chính, Tài nguyên Môi trường, Xây dựng, Ngân hàng, Kho bạc, Bảo hiểm... và có tác động lớn đến tình hình an ninh chính trị của từng địa phương do đó cần có sự phối hợp, hiệp đồng giữa cơ quan thi hành án với các cơ quan hữu quan trong việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự. Để tăng cường sự phối hợp giữa cơ quan thi hành án với các cơ quan hữu quan trong việc thực hiện pháp luật thi hành án dân sự có các giải pháp sau:

- Cần tăng cường hơn nữa sự lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp đối với công tác thi hành án dân sự. Tranh thủ sự lãnh đạo của Thị ủy và Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên trong việc kiện toàn tổ chức, cán bộ các cơ quan Thi hành án dân sự, nhất là kiện toàn và nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ chức đảng, đoàn thể.

Do công tác thi hành án dân sự là hoạt động khó khăn, phức tạp, liên quan đến nhiều cấp, nhiều ngành nên có nhiều việc bản tự bản thân các cơ quan thi hành án sẽ không thực hiện được do đó cần có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Thị ủy và Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên trong việc tăng cường sự phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ giữa cơ quan thi hành án với các cơ quan hữu quan của thị xã. Sự quan tâm lãnh đạo thường xuyên hơn nữa của cấp ủy Đảng nhằm mục đích cuối cùng là phát huy sức mạnh tổng hợp giữa cấp ủy, các cơ quan Nhà

nước với các tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể trong việc thực hiện công tác thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã Phổ Yên.

- Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần khẳng định hơn nữa vai trò của mình trong công tác thi hành án dân sự. Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh, Hội đồng nhân dân, Mặt trận Tổ quốc thành phố cần tăng cường hơn nữa việc giám sát hoạt động thi hành án tại thị xã Phổ Yên.

Bên cạnh đó, Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên cần tăng cường chỉ đạo sự phối hợp giữa các cơ quan hữu quan, đoàn thể ở thị xã với cơ quan thi hành án trong việc thi hành án, thực hiện kịp thời việc chuyển dịch, đăng ký quyền sở hữu, sử dụng tài sản thi hành án theo quy định của pháp luật.

- Trong quá trình thi hành án dân sự, việc thực hiện các biện pháp nghiệp vụ như phong toả, khấu trừ tài khoản, tài sản của những đối tượng phải thi hành án tại các Ngân hàng, tổ chức Tín dụng, Kho bạc, cơ quan Bảo hiểm... kết quả không cao, còn có nhiều ý kiến khác trong việc thực hiện thì Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên và Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã cần kịp thời lãnh đạo các cơ quan này thực hiện nghiêm túc.

- Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên tăng cường công tác chỉ đạo đối với Ủy ban nhân dân các xã, phường trên địa bàn về việc phối hợp với cơ quan thi hành án để thi hành có hiệu quả các việc thi hành án trên địa bàn. Ủy ban nhân dân các xã, phường cần tăng cường công tác phối hợp với cơ quan thi hành án để thi hành có hiệu quả các việc thi hành án trên địa bàn. Ủy ban nhân dân các xã, phường cần nhận thức rõ việc thi hành án là trách nhiệm nghĩa vụ của mình được quy định trong Luật tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân, Luật Thi hành án dân sự. Chỉ đạo việc tuyên truyền pháp luật thi hành án dân sự, thường xuyên đôn đốc thực hiện nghĩa vụ thi hành án trên hệ thống loa truyền thanh của cấp xã.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần sớm tham mưu cho Ủy ban nhân dân thị xã ban hành quy chế chung về phối hợp liên ngành trong công tác thi hành án dân sự, từ đó, Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên

ký quy chế phối hợp cụ thể với từng ngành trên địa bàn thị xã về công tác thi hành án dân sự.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên phối hợp chặt chẽ với Viện kiểm sát nhân dân và Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên trong việc lập hồ sơ và xét miễn, giảm thi hành án, tăng cường hơn nữa việc tuyên truyền các điều kiện được xét miễn giảm để những người phải thi hành án có hoàn cảnh khó khăn biết và thực hiện.

Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần tăng cường phối hợp với Chính quyền các xã, phường và các tổ dân phố, thường xuyên rà soát lập danh sách đối tượng phải thi hành án đang cư trú sinh sống tại địa phương, gửi danh sách về các xã, phường và tổ dân phố để chính quyền địa phương phối hợp trong việc đôn đốc thi hành án.

Tăng cường phối hợp với các trại giam có người phải thi hành án đang chấp hành hình phạt tù để giáo dục, động viên người phải thi hành án và thân nhân tự nguyện thi hành án.

3.3.4. Nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự

Từ khi được thành lập, Ban Chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên đã đi vào hoạt động có nề nếp, phát huy vai trò quan trọng trong việc tham mưu cho cấp uỷ, chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo công tác thi hành án dân sự; hỗ trợ kinh phí, cấp đất xây dựng trụ sở, kho vật chứng cho Cơ quan Thi hành án dân sự thị xã; phối hợp các ngành, các địa phương trong việc thi hành án dân sự; cho đường lối xử lý các vụ án khó khăn, phức tạp qua đó làm cho kết quả công tác thi hành án dân sự năm sau cao hơn năm trước, nhiều vụ việc khó khăn, phức tạp, khiếu kiện kéo dài đã được thi hành, xử lý dứt điểm.

Tuy nhiên, mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng hoạt động của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên có lúc còn hình thức, nội dung sơ sài, chạy theo những việc có tính sự vụ, bên cạnh đó các thành viên Ban chỉ đạo thi hành án dân sự chủ yếu là kiêm nhiệm, khi có sự luân chuyển, điều động, nghỉ chế độ bảo hiểm xã hội không sớm được kiện toàn lại, thiếu kinh phí nên hoạt động còn có nhiều hạn chế.

Để nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên, trước hết phải thành lập Ban chỉ đạo cải cách tư pháp của thị xã để thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra hoạt động của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự.

Ủy ban nhân dân mà trực tiếp là đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân cần nhận thức việc thành lập và kiện toàn Ban chỉ đạo thi hành án dân sự là hết sức cần thiết, nhằm huy động sức mạnh tổng hợp của các ngành trong công tác thi hành án, khắc phục án tồn đọng, tạo sự đồng thuận, phối hợp trong công tác thi hành án dân sự. Do đó, để Ban chỉ đạo thi hành án dân sự hoạt động thường xuyên và có hiệu quả, góp phần tích cực vào việc nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự đòi hỏi Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên phải có trách nhiệm kiện toàn lại Ban chỉ đạo Thi hành án dân sự ở thị xã sau mỗi nhiệm kỳ hoặc khi có sự luân chuyển, điều động, thực hiện chế độ bảo hiểm xã hội đối với các thành viên trong Ban chỉ đạo thi hành án dân sự.

Về phía Ban chỉ đạo Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên cần nêu cao hơn nữa vai trò của mình trong việc chỉ đạo công tác thi hành án; tăng cường chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra cơ quan thi hành án dân sự thực hiện các quy định của pháp luật về thi hành án dân sự; tham mưu cho Cấp uỷ và Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên trong việc chỉ đạo, phối hợp các cơ quan hữu quan tổ chức thi hành án, xử lý những khó khăn, vướng mắc trong công tác thi hành án. Các thành viên Ban chỉ đạo thi hành án dân sự cũng cần nâng cao trách nhiệm của mình đối với hoạt động của Ban chỉ đạo, tránh tình trạng hoạt động hình thức, hoạt động theo kiểu định kỳ trong các dịp sơ kết, tổng kết thi hành án dân sự tại địa phương. Ban chỉ đạo cần làm tốt công tác tham mưu và giúp Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên và cấp trên tăng cường sự chỉ đạo phối hợp trong công tác thi hành án dân sự, ban hành các văn bản chỉ đạo về công tác thi hành án dân sự theo từng quý đối với các cơ quan ban ngành, đoàn thể, cá nhân, tổ chức liên quan để đảm bảo đảm việc thi hành án dân sự được thi hành theo đúng quy định của pháp luật. Trong thời gian tới, Ban chỉ đạo thi hành án dân sự cần chỉ đạo phối hợp giữa các cơ quan hữu quan, đoàn

thể ở địa phương với cơ quan thi hành án trong việc kịp thời chuyển dịch, đăng ký quyền sở hữu, sử dụng tài sản thi hành án theo quy định của pháp luật. Chỉ đạo các ngân hàng, tổ chức tín dụng, Kho bạc Nhà nước, Bảo hiểm xã hội thực hiện nghiêm túc các biện pháp cưỡng chế của Chấp hành viên như phong toả, khấu trừ tài khoản, tài sản của những người phải thi hành án tại các cơ quan này. Ban Chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã cần tham mưu cho Ban Chỉ đạo thi hành án dân sự cấp tỉnh và Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Phổ Yên tăng cường công tác chỉ đạo đối với Ủy ban nhân dân các xã, phường về việc phối hợp với cơ quan thi hành án để thi hành có hiệu quả các việc thi hành án trên địa bàn.

Quy chế của Ban Chỉ đạo thi hành án dân sự cần quy định cụ thể rõ lẽ lối làm việc, trách nhiệm của từng thành viên trong việc phối, kết hợp, chỉ đạo và tổ chức thi hành án đối với những vụ việc phức tạp, những vụ việc phải tổ chức cưỡng chế theo qui định của pháp luật nhất là đối với lĩnh vực mình phụ trách tránh tình trạng chung chung, hình thức, hoặc khi sự việc xảy ra mới mang ra họp, bàn. Bên cạnh đó Chi cục Thi hành án dân sự thị xã cũng cần tranh thủ sự lãnh đạo của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thị xã để sớm xây dựng Quy chế phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan thi hành án dân sự tỉnh với các cơ quan Công an, Kiểm sát, Tòa án, Mặt trận Tổ quốc thị xã và các cơ quan khác về các vấn đề có liên quan đến công tác thi hành án dân sự.

Thực tế cho thấy khi nào Chi cục Thi hành án dân sự thị xã tranh thủ được sự lãnh đạo của Ban chỉ đạo thi hành án dân sự thì khi đó công tác thi hành án đạt kết quả tốt. Do đó Chi cục Thi hành án dân sự thị xã cần tiếp tục phát huy để có thể huy động lực lượng, phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong công tác thi hành án dân sự. Ngoài việc chủ động báo cáo đề xuất, xin ý kiến những vụ án lớn, có nhiều khó khăn, phức tạp, ảnh hưởng đến an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội ở địa phương thì cơ quan thi hành án dân sự cũng tham mưu xây dựng nội dung, chương trình làm việc có tính thường xuyên, liên tục cho Ban chỉ đạo theo từng tháng, quý, năm tránh một thực tế là khi có việc khó khăn mới cần đến Ban chỉ đạo..

3.3.5. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về thi hành án dân sự

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật nhằm nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của các cơ quan, tổ chức và nhân dân đối với công tác thi hành án. Tuyên truyền các văn bản pháp luật về thi hành án dân sự và thông tin kịp thời các hoạt động thi hành án dân sự nhằm tạo ảnh hưởng tích cực đối với cơ quan, tổ chức và nhân dân trên địa bàn thị xã.

Thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên cho thấy công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật thi hành án dân sự còn chưa thực sự hiệu quả, bởi ngay chính các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan cũng chưa nắm vững các nội dung văn bản pháp luật thi hành án dân sự. Do đó, trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức, phối hợp thi hành án dân sự còn chưa thống nhất dẫn đến công tác thi hành án dân sự còn nhiều hạn chế.

Để cho việc thực hiện pháp luật hành án dân sự có hiệu quả thì cần thiết phải đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về thi hành án dân sự nhất là từ cơ sở, một mặt nâng cao nhận thức về pháp luật thi hành án cho nhân dân và những đối tượng trực tiếp liên quan đến việc thi hành án dân sự, giúp người được thi hành án, người phải thi hành án và những người có quyền, nghĩa vụ liên quan đến thi hành án dân sự nâng cao khả năng tự bảo vệ mình, mặt khác tuyên truyền giáo dục phổ biến pháp luật về thi hành án dân sự giúp nhân dân và những người có liên quan trực tiếp đến việc thi hành án nắm rõ được các quyền, nghĩa vụ của mình cũng như pháp luật về thi hành án dân sự. Các biện pháp cụ thể:

- Các cấp ủy đảng, chính quyền trên địa bàn tỉnh cần quan tâm hơn nữa công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp với các cơ quan, tổ chức có liên quan như Hội đồng nhân dân, cơ quan Tư pháp, Công an, Tòa án, Kiểm sát, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể, các cơ quan thông tin đại chúng thực hiện công tác phổ biến, tuyên truyền, giáo dục pháp luật thi hành án dân sự, coi đây là hoạt động thường xuyên, liên tục của cấp ủy, chính quyền địa phương.

- Đối với thị xã Phổ Yên còn một số xã miền núi, dân cư không tập trung, giao thông đi lại khó khăn, trình độ dân trí chưa đồng đều, do đó các cơ quan chức năng khi xây dựng chương trình, kế hoạch tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật nói chung và pháp luật về thi hành án nói riêng phải tính đến đặc điểm vùng, miền, đối tượng để có giải pháp phù hợp.

Để làm được điều đó, các cơ quan thi hành án cần thông qua chương trình, kế hoạch với Ban Chỉ đạo thi hành án thị xã và Thường trực Ủy ban nhân dân; tham mưu cho Chủ tịch Ủy ban nhân dân ra chỉ thị cho Ủy ban nhân dân các xã, phường thực hiện việc thông báo về thi hành án trên hệ thống loa truyền thanh cơ sở; Ủy ban nhân dân xã, Mặt trận tổ quốc xã chủ trì việc chỉ đạo phối hợp với cơ quan Thi hành án trong công tác thi hành án. Chi cục Thi hành án dân sự cùng với Phòng Tư pháp thị xã Phổ Yên xây dựng chương trình kế hoạch hàng tuần, tháng để phổ biến tuyên truyền và thi hành pháp luật trên địa bàn thị xã; Chi cục Thi hành án dân sự thị xã rà soát và lập danh sách các vụ việc cần thiết phải thông báo trên địa bàn, thông báo đối với từng vụ việc cụ thể giao cho Ủy ban nhân dân các xã, phường thực hiện việc thông báo trên hệ thống loa truyền thanh.

Ngoài giải pháp tuyên truyền thông qua hình thức thông báo về thi hành án qua hệ thống truyền thanh cơ sở thì cũng cần quan tâm đến các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật khác như: tuyên truyền trong trại giam đối với các đối tượng đang thi hành án phạt tù, cần phổ biến cho họ nếu thi hành xong phần nghĩa vụ dân sự thì được xem xét để giảm án, hoặc đặc xá. Tuyên truyền trên Đài Phát thanh truyền hình của tỉnh và thị xã. Tuyên truyền thông qua sinh hoạt của các tổ chức, đoàn thể; thông qua việc giáo dục, thuyết phục trực tiếp của cán bộ chính quyền, đảng viên, cán bộ đoàn thể, hòa giải viên, tổ trưởng tổ dân phố và những người có uy tín trong cộng đồng dân cư nhằm tạo sự đồng thuận trong cộng đồng dân cư.

- Đội ngũ Chấp hành viên, cán bộ làm công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, thông qua hoạt động thi hành án cần tăng cường công tác

tuyên, phổ biến giáo dục pháp luật, tích cực động viên thuyết phục người phải thi hành án tự nguyện thi hành.

Để làm tốt công tác này, đội ngũ Chấp hành viên, cán bộ làm công tác thi hành án dân sự cần tích cực học tập để nâng cao trình độ lý luận, thường xuyên trau dồi đạo đức, tác phong, kiến thức pháp luật, kiến thức xã hội, tích lũy kinh nghiệm, có bản lĩnh chính trị và bản lĩnh nghề nghiệp vững vàng, vận dụng sáng tạo, linh hoạt, đúng pháp luật trong quá trình tổ chức thi hành án.

Kết luận chương 3

Để công tác thi hành án dân sự trên địa bàn thị xã Phổ Yên được thực hiện nghiêm chỉnh và đúng pháp luật, trên cơ sở các quan điểm của Đảng về thi hành án nói chung, thi hành án dân sự nói riêng và từ thực tiễn thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên, tác giả đã xây dựng một loạt các giải pháp như trên. Trong đó các giải pháp cơ bản nhất là việc xây dựng và hoàn thiện pháp luật thi hành án dân sự, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước về công tác này, kiện toàn các cơ quan thi hành án và nâng cao năng lực của đội ngũ chấp hành viên, tăng cường tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật... Hy vọng với các nhóm giải pháp trên sẽ khắc phục cơ bản thực tiễn công tác thi hành án dân sự còn nhiều hạn chế, tồn đọng không chỉ riêng địa bàn thị xã Phổ Yên mà các địa phương trong cả nước, từ đó đẩy mạnh hiệu quả, hiệu lực thực hiện pháp luật thi hành án dân sự, đảm bảo các bản án, quyết định của Tòa án nhân dân nhà nước phải được thi hành nghiêm chỉnh.

KẾT LUẬN

Công cuộc đổi mới của đất nước ta đang bước sang một giai đoạn mới có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với việc thực hiện mục tiêu hướng tới một xã hội dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Cải cách hoạt động tư pháp là một trong những nội dung của quá trình đổi mới đồng thời cũng là đòi hỏi đối với năng lực quản lý nhà nước trong việc đảm bảo cho các lĩnh vực trong đời sống kinh tế - xã hội phát triển lành mạnh.

Thi hành án dân sự là một trong những hoạt động của Nhà nước, là một nội dung trong công cuộc cải cách tư pháp hiện nay. Thi hành án dân sự là một khâu quan trọng nhằm đưa các bản án, quyết định đã có hiệu lực của Tòa án ra thi hành trong đời sống xã hội. Tổ chức thi hành án dân sự tốt sẽ góp phần thiết thực vào việc duy trì, giữ vững kỷ cương phép nước, tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa, bảo vệ tài sản, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân và Nhà nước, bảo đảm các bản án, quyết định của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật được thi hành trong thực tế. Nhận thức được tầm quan trọng của công tác thi hành án, ngay từ khi mới thành lập nước, Nhà nước ta đã quan tâm đến công tác này. Sau khi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời, cùng với việc thiết lập hệ thống các cơ quan tư pháp, Bộ Tư pháp và tổ chức thi hành án dân sự cũng được hình thành. Cùng với sự phát triển đi lên của đất nước qua các thời kỳ, tổ chức thi hành án dân sự ở nước ta đã không ngừng được kiện toàn, hoàn thiện và phát triển.

Qua nghiên cứu thực tiễn công tác thi hành án dân sự ở thị xã Phổ Yên tác giả nhận thấy: nhận thức được đúng đắn những quy định của pháp luật về thi hành án dân sự là điều kiện quan trọng để áp dụng đúng đắn trong quá trình thi hành án, sẽ giảm thiểu được án tồn đọng do áp dụng sai các quy định của pháp luật. Đồng thời, khi nghiên cứu thực tiễn thi hành án ở một địa phương, đơn vị cụ thể, tìm hiểu được nguyên nhân của việc án tồn đọng hiện nay và đưa ra được những giải pháp nhằm hạn chế được tỷ lệ án tồn đọng là rất cần thiết và là một yêu cầu khách quan. Những giải pháp mà tác giả luận văn đưa ra có thể chưa được toàn diện, nhưng có ý nghĩa cả về lý luận cũng như thực tiễn.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Quốc Anh (2004), “*Tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng ta về hoạt động tư pháp*”, *Nhà nước và pháp luật*, (9), tr. 3-13.
2. Hoàng Thế Anh (2005), *Giám sát thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay*, Luận văn Thạc sỹ Luật học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
3. Nguyễn Công Bình (Chủ biên) (2007), *Luật Thi hành án dân sự Việt Nam những vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội, 2007.
4. Bộ Chính trị Ban chấp hành trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2002), Nghị quyết 08-NQ/TW ngày 02 tháng 01 năm 2002 về một số nhiệm vụ trọng tâm của công tác tư pháp trong thời gian tới.
5. Bộ Tư pháp (2007), *Thông tư 06/2007/TT-BTP của Bộ Tư Pháp về việc hướng dẫn thực hiện một số thủ tục hành chính trong hoạt động thi hành án dân sự*, Hà Nội.
6. Bộ Tư pháp, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao (2010), *Thông tư số 14/TTLT-BTP-VKSNDTC-TANDTC ngày 26/7 hướng dẫn một số vấn đề về thủ tục thi hành án dân sự và phối hợp liên ngành trong thi hành án dân sự*, Hà Nội.
7. Bộ Tư pháp, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Tài nguyên môi trường, Bộ Công an (2013), *Thông tư số 15/2013/TTLT-BTP-BGTVT-BTNMT-BCA ngày 05/11 về cung cấp thông tin đối với tài sản phải giao định bảo đảm*, Hà Nội.
8. Bộ Tư pháp, Bộ Công an, Bộ Tài chính (2013), *Thông tư số 07/2013/TTLT-BTP-BCA-BTC ngày 06/02 hướng dẫn trình tự, thủ tục thu, nộp, quản lý tiền, giấy tờ của người phải thi hành án dân sự và trả tiền, giấy tờ cho người được thi hành án là phạm nhân*, Hà Nội.

9. Bộ Tư pháp (2015), *Báo cáo kết quả công tác thi hành án dân sự năm 2015 và phương hướng nhiệm vụ công tác năm 2016*, Thừa Thiên – Huế.
10. Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao (2015), *Thông tư số 12/2015/TTLT-BTP-BTC-VKSNDTC-TANDTC ngày 15/9 hướng dẫn việc miễn, giảm nghĩa vụ thi hành án đối với khoản thu, nộp ngân sách nhà nước*, Hà Nội.
11. Bộ Tư pháp (2016), *Tài liệu bồi dưỡng ngạch Chấp hành viên trung cấp tháng 3/2016*, Hà Nội.
12. Hồ Quân Chính (2011), “Vài suy nghĩ về thời hạn áp dụng biện pháp bảo đảm thi hành án”, *Dân chủ pháp luật*, (Số chuyên đề về thi hành án dân sự).
13. Chính phủ (2004), *Nghị định số 164/2004/NĐ-CP ngày 14/9 về kê biên, đấu giá quyền sử dụng đất để đảm bảo thi hành án*, Hà Nội
14. Chính phủ (2004), *Nghị định 173/2004/NĐ-CP ngày 30/9 quy định về thủ tục, cưỡng chế và xử phạt vi phạm hành chính trong thi hành án dân sự*, Hà Nội.
15. Chính phủ (2005), *Nghị định số 50/2005/NĐ-CP ngày 11/4 về cơ quan quản lý thi hành án dân sự, cơ quan thi hành án dân sự và cán bộ, công chức làm công tác thi hành án dân sự*, Hà Nội.
16. Chính phủ (2008), *Chỉ thị số 21/2008/CT-TTg ngày 01/7 của Thủ tướng Chính phủ về việc tiếp tục tăng cường và nâng cao hiệu quả công tác thi hành án dân sự*, Hà Nội..
17. Chính phủ (2009), *Nghị định số 58/2009/NĐ-CP ngày 13/7 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự về thủ tục thi hành án dân sự*, Hà Nội .

18. Chính phủ (2009), *Nghị định số 74/2009/NĐ-CP ngày 09/9 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự về cơ quan quản lý thi hành án dân sự, cơ quan thi hành án dân sự và công chức làm công tác thi hành án dân sự*, Hà Nội.
19. Chính phủ (2009) *Nghị định số 61/2009/NĐ-CP ngày 24/7 về tổ chức và hoạt động Thừa phát lại thực hiện thí điểm tại Thành phố Hồ Chí Minh*, Hà Nội.
20. Chính phủ (2010), *Nghị định số 17/2010/NĐ-CP ngày 4/3 về bán đấu giá tài sản*, Hà Nội.
21. Chính phủ (2013), *Nghị định số 125/2013/NĐ-CP ngày 14/10 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 58/2009/NĐ-CP ngày 13/7/2009 của Chính Phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự*, Hà Nội .
22. Chính phủ (2015), *Nghị định số 62/2015/NĐ-CP ngày 18/7 Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi hành án dân sự*, Hà Nội .
23. Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên (2015), *Báo cáo công tác thi hành án dân sự 5 năm 2011-2015*, TX Phổ Yên.
24. Lê Thị Kim Dung (2009), "Biện pháp bảo đảm thi hành án dân sự: Bước ngoặt của pháp luật về thi hành án dân sự", *Dân chủ và pháp luật*, (Số chuyên đề thi hành án dân sự và vấn đề xã hội hóa).
25. Đảng Cộng sản Việt Nam (2005), *Nghị quyết số 48/NQ-TW ngày 25 tháng 4 của Bộ Chính trị về chiến lược xây dựng và hoàn thiện hệ thống Pháp luật Việt Nam đến năm 2010, định hướng đến năm 2020*, Hà Nội.
26. Đảng Cộng sản Việt Nam (2005), *Nghị quyết số 49/NQ-TW ngày 2 tháng 6 của Bộ Chính trị về chiến lược cải cách Tư pháp đến năm 2020*, Hà Nội.
27. Trần Đình Hào (2003), "*Về cải cách tư pháp và vấn đề thi hành án xét từ góc độ của luật kinh tế dân sự*", Nhà nước và Pháp luật, (7), tr.19-28.

28. Phan Huy Hiều (2012), *Các biện pháp bảo đảm thi hành án dân sự*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Khoa Luật - Đại học Quốc gia Hà Nội.
29. Lê Xuân Hồng (2002), *Xã hội hóa một số nội dung thi hành án dân sự*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.
30. Nguyễn Thị Khanh (2010), "Những vướng mắc từ thực tiễn Luật Thi hành án dân sự", *Dân chủ và pháp luật*, (5).
31. Lê Trung Kiên (2012), *Vai trò của Nhà nước trong lĩnh vực thi hành án dân sự (qua thực tiễn tỉnh Thanh Hóa)*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Khoa Luật - Đại học Quốc gia Hà Nội.
32. Hoàng Thế Liên và Nguyễn Thanh Thủy (2001), "Những vướng mắc trong cơ chế phối hợp về thi hành án dân sự", *Dân chủ và pháp luật*, (5).
33. Nguyễn Văn Lực và Đào Anh Dũng (2008), "Thực trạng về án tồn đọng và những giải pháp của thi hành án dân sự thành phố Hồ Chí Minh", *Dân chủ và pháp luật*, (Số chuyên đề về thi hành án).
34. Nguyễn Đức Nghĩa (2005), *Cơ sở lý luận và thực tiễn khắc phục án tồn đọng trong thi hành án dân sự ở Việt Nam hiện nay*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
35. Quốc hội (1992), *Hiến pháp 1992*, Hà Nội.
36. Quốc hội (2013), *Hiến pháp 2013*, Hà Nội.
37. Quốc hội (1999), *Bộ luật Hình sự*, Hà Nội.
38. Quốc hội (2005), *Bộ luật Dân sự*, Hà Nội.
39. Quốc hội (2008), *Luật Thi hành án dân sự*, Hà Nội.
40. Quốc hội (2014), *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thi hành án dân sự*, Hà Nội.
41. Lê Minh Tâm (2001), *Thử bàn mấy vấn đề về lý luận thi hành án*. Tạp chí Luật học, số 2/2001.

42. Nguyễn Quang Thái (2003), *Đổi mới tổ chức và hoạt động thi hành án dân sự ở Việt Nam*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.
43. Nguyễn Thanh Thủy (2001), *Hoàn thiện pháp luật về thi hành án dân sự*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.
44. Nguyễn Thanh Thủy (2006), “ Vấn đề đổi mới thủ tục thi hành án dân sự ở nước ta hiện nay”, *Dân chủ pháp luật*, (Số chuyên đề về thi hành án dân sự).
45. Tòa án nhân dân thị xã Phổ Yên (2015), *Báo cáo công tác tòa án 5 năm 2011-2015*, TX Phổ Yên.
46. Trường Đại học Luật Hà Nội (1999), *Từ điển Luật học*, Nxb Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
47. Lê Anh Tuấn (2004), *Đổi mới thủ tục thi hành án dân sự ở Việt Nam*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.
48. Trần Anh Tuấn (2009), “ Bản chất pháp lý của việc bảo đảm thi hành án dân sự theo Luật Thi hành án dân sự”, *Nghiên cứu lập pháp*, (16).
49. Ủy ban Thường vụ Quốc hội (1999), *Pháp lệnh thi hành án dân sự*, Hà Nội.
50. Ủy ban Thường vụ Quốc hội (2004), *Pháp lệnh 13/2004/PL-UBTVQH11 ngày 14/1 về Thi hành án dân sự*, Hà Nội.
51. Viện nghiên cứu Nhà nước và Pháp luật (1995), *Những vấn đề cơ bản về Nhà nước và Pháp luật*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
52. Nguyễn Như Ý (Chủ biên) (1998), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.